

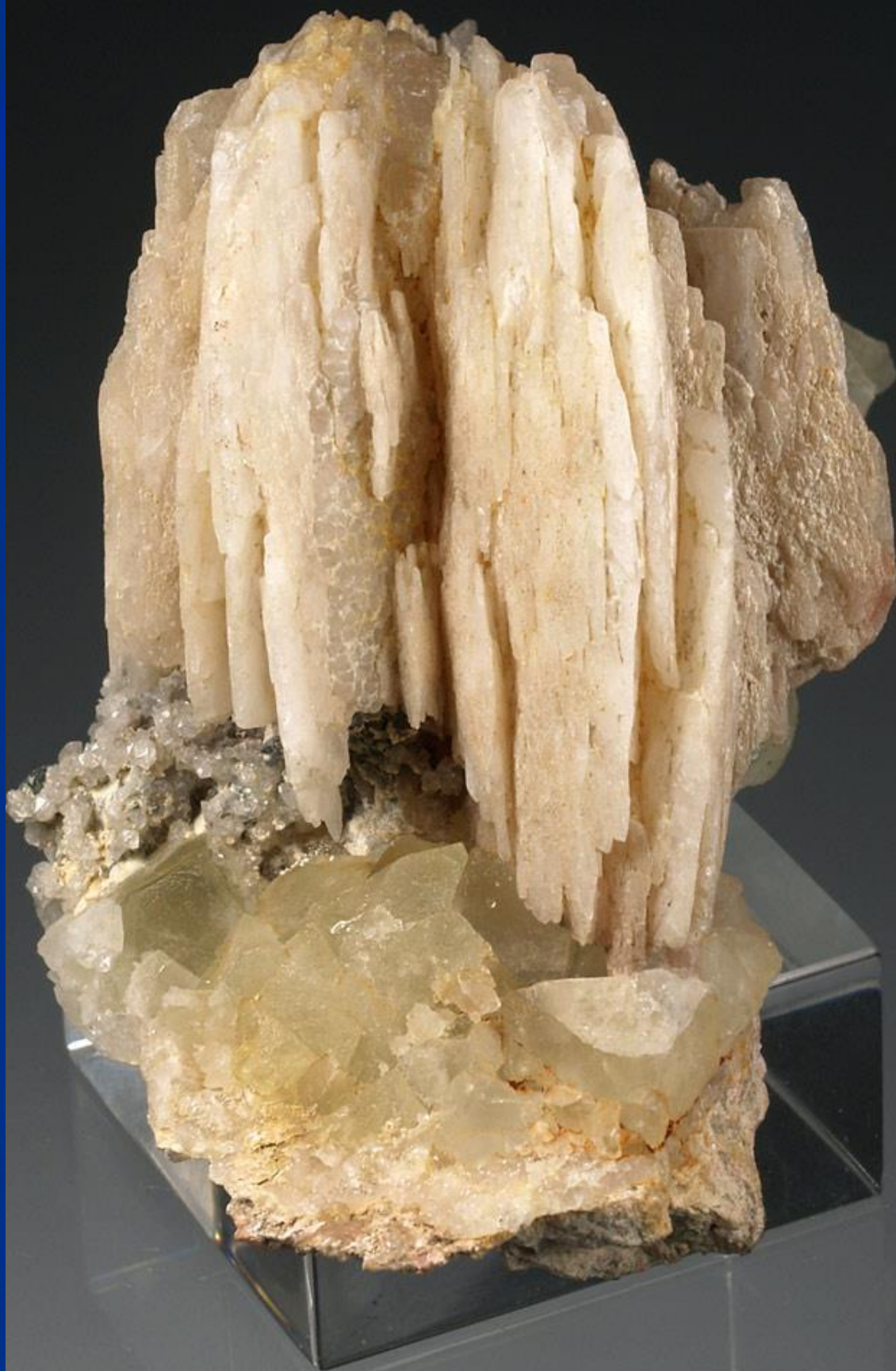

Grup
Mineralògic
Català

1/2025

SINFOMINER

87

Sumari

FEBRER 2025

Assemblea General Ordinària GMC	3
Jorgina Jordà	

La pedrera de la Budellera (Tarragona. Tarragonés. Catalunya. Espanya)	4
Prudenci Gatell	

Visita al Museu Mollfulleda de Mineralogia d’Arenys de Mar	14
Jorgina Jordà	

MARÇ 2025

Sortida del GMC a la pedrera de “Can Súria” Maçanet de la Selva	15
Jorgina Jordà	

Crònica de la Fira de Bolonya 2025	16
Carles Castanera i Rogelio Zorrilla	

ABRIL 2025

Visita a Les Escletxes del Papiol	17
Isabel Benet	

MAIG 2025

Exposició de meteorits i tectites al Museu de Ciències Naturals de Granollers – 100 anys de planetaris.....	18
Joan Rosell	

JUNY 2025

XXXIII Premis Sants-Montjuïc: Premi al Reconeixement Co!lectiu per al GMC.....	19
--	----

Visita a Ulldemolins	20
Jorgina Jordà	

Portada. Barita i fluorita. Mina de Sant Marçal. Matagalls. Serralada del Montseny. Viladrau. Osona. Girona.
Foto: Joan Rosell i Riba. Col·lecció: Josep Antoni Ignacio Herrera.

Assemblea General Ordinària GMC – 25/01/2025

Assemblea General Ordinària GMC – 25/01/2025

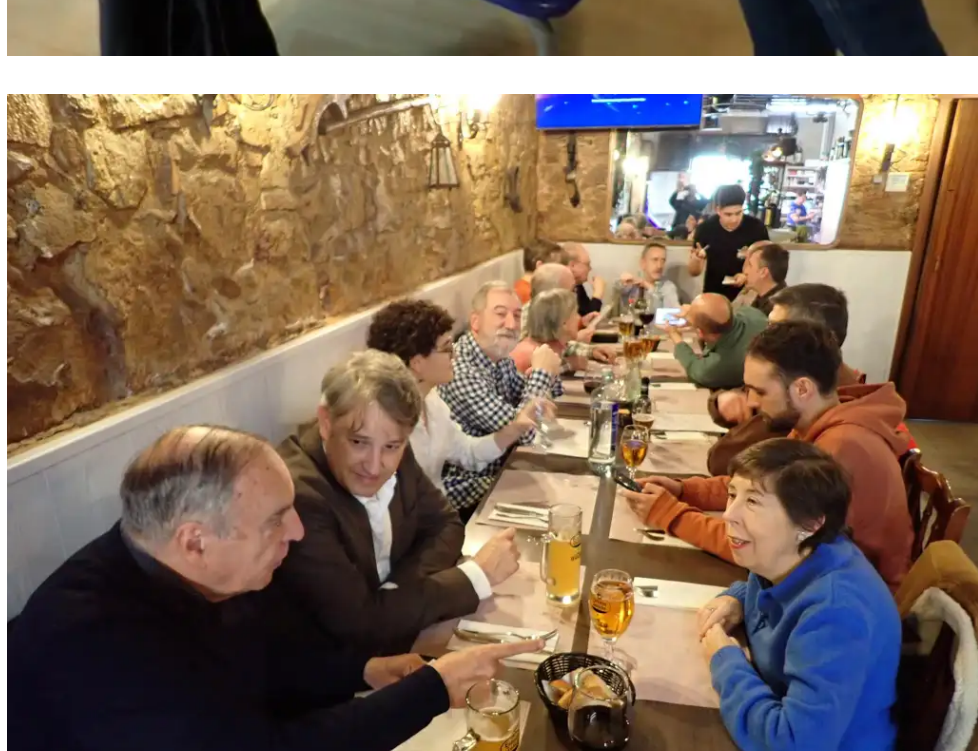
Jorgina Jordà

El passat dissabte 25 de gener es va celebrar l'Assemblea General Ordinària del Grup Mineralògic Català (GMC). L'acte, com ja és habitual, es va realitzar a la Sala d'Actes de les Cotxeres de Sants, un espai molt agradable i amb prou capacitat per a tots els assistents. Abans de començar, vam gaudir d'un bon cafè, ben acompanyat d'un assortit de pastes.

Un cop esmorzats i acomodats a la sala, es va donar inici a l'Assemblea amb una salutació de benvinguda per part del president de l'entitat, Frederic Varela, que va tenir un emotiu record per als socis i companys d'afició que, malauradament, ens han deixat recentment.

Posteriorment, es va passar als següents punts de l'ordre del dia:

- Lectura i aprovació de l'acta de l'Assemblea General Ordinària anterior (2024).
- Presentació dels pressupostos del 2025, a càrrec de Xavier Rodríguez. Per començar, Xavier va detallar els comptes del 2024, indicant els ingressos i les despeses. També va explicar que cada cop és més complex adaptar-se als nous tràmits administratius, comptables i fiscals que avui dia es requereixen a una entitat com el GMC.
- Informe de la Secretaria, a càrrec de José Benito. Va fer un repàs de les altes i baixes de socis durant el 2024, destacant un augment general dels membres. També va remarcar que enguany tampoc no es modificaran les quantitats referents al pagament de la quota de soci.
- Informe del president, a càrrec de Frederic Varela, que va tornar a remarcar l'esforç que suposa mantenir l'organització de l'entitat amb tan poca gent que col·labori. Això inclou la gestió de tres fires anuals, la publicació de dues revistes en paper i la resta d'activitats. A més, aquest any s'ha començat a preparar la celebració del cinquantè aniversari del Grup Mineralògic Català.
- Informe del vicepresident i vocalies. Aquest 2024 hi ha hagut un nou canvi: el vicepresident, Josep A. Ignacio, va dimitir i, com aquest càrrec és obligatori, el company Pedro Mínguez el va assumir temporalment.
- **Biblioteca:** continua augmentant el seu fons tant per donacions com per compres o intercanvis. En aquesta ocasió, Rogelio ens ha fet notar la gran quantitat de feina que suposa fer arribar cada nou número de la nostra revista als socis. Així doncs, volem donar les gràcies a tots els qui ho feu possible.
- **Delegat:** El delegat continua encarregant-se de que el local es mantingui en bones condicions i donant suport a les altres vocalies en la mesura del possible.
- **Excursions:**
 - Bon funcionament de les excursions, amb un breu repàs dels indrets visitats i una petita previsió de les futures sortides.
 - Visites a mines i indrets emblemàtics. S'està buscant alguna manera de poder visitar algunes mines o llocs d'interès geològic amb totes les mesures necessàries (permisos, assegurances, responsabilitat). No és una tasca fàcil, però ho intentarem.
- **Xarxes socials:** bona participació a les xarxes socials. Es continua publicant a Twitter (ara "X"), amb enfilalls que han contribuït a fer més coneguda l'entitat, especialment en els àmbits acadèmics i professionals dedicats a la geologia.
- **Web i subscripcions:** s'ha fet un resum de les visites a la web de Minercat, amb resultats similars als de l'any anterior. També s'ha comentat que, si cal, es podria millorar el portal web Paragenesis.eu, destinat a persones de fora de Catalunya que es vulguin subscriure a la nostra revista en castellà *Paragénesis*.
- **Conferències:** Josep A. Ignacio ens ha fet un resum de com ha anat la tornada de les conferències, suspeses des del 2019 a causa de la COVID. Només podem felicitar-lo per la gran tasca aconseguida, ja que totes han estat molt interessants i han tingut una bona acollida al llarg de tot l'horari.
- **Publicacions:**
 - Cal fer esment de les publicacions de l'entitat: la revista *Mineralogistes de Catalunya* i la seva versió en castellà, *Paragénesis*, que han continuat publicant-se amb un gran nombre d'articles, tots ells molt interessants. També s'ha mantingut la publicació del butlletí digital *Infominer*, que aquest any ha conservat el mateix nombre d'articles.
 - José Luis Garrido, responsable de la vocalia de Publicacions i Imatge Corporativa, ens comunica que, després de deu anys al capdavant, vol deixar el càrrec. Esperem que només sigui temporal però, de moment, només podem donar-li les gràcies per la seva bona feina i per haver aconseguit portar les revistes a un nivell tan alt.
- S'han organitzat dues edicions de la fira MineralExpo Barcelona-Sants, al març i a l'octubre, així com la fira de Sant Celoni, el mes de maig. També s'ha col·laborat en la Trobada de Micromineralogia de Camprodon 2024, la Taula d'Intercanvi de Gualba i la de Vallfogona de Balaguer.
- Tota la Junta ha presentat la seva dimissió en bloc i, davant la manca de candidats nous, tots s'han tornat a presentar per a la nova Junta excepte Pedro Mínguez, actual vicepresident, que havia substituït en el càrrec Josep A. Ignacio, i José Luis Garrido, que deixa la vocalia de Publicacions i Imatge Corporativa. Han estat substituïts per Sandra Lensen i Josep A. Ignacio, respectivament. A continuació, es va procedir a les votacions, i tots els canvis previstos a la junta es van aprovar.
- Només queda donar les gràcies a tota la Junta i col·laboradors per la seva gran feina, especialment a Frederic Varela, Sandra Lensen, José Benito, Xavier Rodríguez, Rogelio Zorrilla, Jordi Gil, Prudenci Gatell, Màrius Asensi, Jorgina Jordà i Josep Antoni Ignacio Herrera.
- L'Assemblea va concloure amb un dinar de germanor entre tots els socis i els acompanyants que s'hi van voler sumar.

Prudenci Gatell

Les pedreres de calcària, destinades a l'extracció de material per a la construcció, no són habitualment objecte que ocupi cap ressenya. Certament, la varietat mineralògica que s'hi troba és realment escassa: calcita, amb sort amb cristal·litzacions variades, espeleotemes que s'hagin pogut formar a cavitats a les roques abans de la seva explotació i sortida a la llum, òxids de ferro, potser també de manganès, i poca cosa més. No obstant això, és interessant repassar la història d'aquests jaciments, ja que el seu procés vital sol acabar amb la restauració i conseqüent desaparició, un cop ha finalitzat la concessió i se n'ha limitat l'activitat extractiva. D'aquí la importància de poder documentar-les.

Durant unes dècades marquen el paisatge de la zona, que veu com les successives ampliacions deixen un fort impacte ambiental, fins el moment en que l'abandó tenyeix de verd les ferides de la terra.

Pedrera de la Budellera. Fotografia de Ramon Cornadó (1996)

Ambdues etapes permeten investigar i extreure'n exemplars, però quan s'inicia la recuperació el recobriment de basses fa desaparèixer les mostres, per acabar mimetitzant-se amb l'entorn i esvaint qualsevol vestigi d'una indústria passada. En el procés de recuperació, força d'elles acaben convertint-se en abocadors de runa controlats, la qual cosa encara altera més la seva morfologia original.

És el cas de multitud de pedreres, com la que ens ocupa en aquest breu article. Està ubicada al terme municipal de Tarragona, al paratge de la Budellera, al nord de l'A7, just darrera l'estadi del Gimnàstic.

HISTÒRIA

La ressenya que trobem a l'anuari de l'*Instituto Geológico y Minero de España* del 1988 l'anomena "*Cantera Lorito*", per la seva proximitat al Santuari d'aquest nom. Nomenclatures posteriors ja adopten el nom de pedrera "*Budallera*", fent referència a l'indret on es troba. En aquest anuari, s'hi descriuen diverses unitats (C. Lorito perimetral, balsa i interior, Budallera balsa i Vertedero de cantera), ocupant tot el conjunt 27.200 m³ de volum (sumant els volums de les 4 pedreres de l'*Inventario Nacional de Balsas y Escombreras*). Tant a "*Lorito*" com a "*Budallera balsa*" el material extret que està registrat és sorra i llims calcaris; a "*Lorito*" perimetral i interior es parla de calcàries. Com es pot comprovar, la zona és geològicament homogènia i, per tant, el material extret no presenta cap sorpresa ni cap altre tipus de mineral. La seva entrada en funcionament s'ha de remuntar a uns quants anys enrere, doncs quan l'inventari de l'IGME en fa referència, ja hi ha un impacte de les labors important i a més es qualifica com a abandonada o en desús (exceptuant la destinada a abocador de runes).

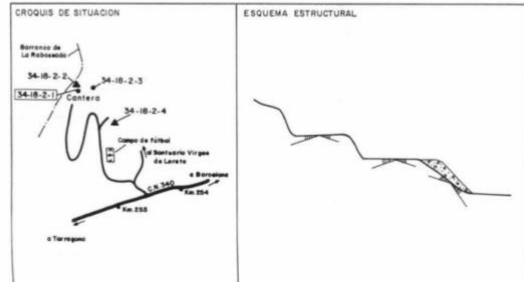
L'empresa titular de l'explotació per a la concessió "*Lorito*", segons consta, era *Cubiertas y MZOV* (va començar a operar amb aquest nom el 1978). Per l'anomenada "*Budallera*" (balsa) *Construcción Internacional*. És possible, i més tenint en compte el volum de profunditat de la pedrera que es pot observar, que hagués estat operativa fins i tot un xic abans del registre d'aquestes empreses, tot i que no es deu remuntar gaires anys abans. La gestió de la part de pedrera destinada a abocador la portava directament l'ajuntament de Tarragona.

INVENTARIO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBRERAS			PROVINCIA DE : TARRAGONA CODIGO PROV: 43 AÑO DE INVENTARIO: 1988			MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA			HOJA Nº 40	
DATOS DE IDENTIFICACION					DATOS COMPLEMENTARIOS					
CLAVE	DENOMINACION	MUNICIPIO	PARAJE	EMPRESA PROPIETARIA	B - balsa E.- escombrera M.- mixta			VOLUMEN APROX.(M³)	CORDENADAS U.T.M	TIPO DE MATERIAL
					B	A	P			
34-18-1-1 F	Stock grava y arena	Vilaseca de Solcina (171)	Vilaseca	Transportes Morell	E	A		13.500	X = 344.550	Arenas y gravas (OC)
									Y = 4452.300	
34-18-1-2	Stocks grava y arena	Vilaseca de Solcina (171)	La Pedrera	SADESA	E	A		800	X = 344.875	Arenas y gravas (OC)
									Y = 4551.375	
34-18-1-3	Stocks grava y arena	Vilaseca de Solcina (171)	Vilaseca	SUCO SA	E	A		900	X = 344.850	Arenas y gravas (OC)
									Y = 4552.450	
34-18-2-1 F	C. Lorito Perimetral	Tarragona (148)	La Budallera	Cubiertas y MZOV	E	P		9.000	X = 354.650	Calizas (CA)
									Y = 4554.850	
34-18-2-2 F	C. Lorito Balsa	Tarragona (148)	La Budallera	Cubiertas y MZOV	B	B		5.000	X = 354.650	Arenas y l'imos calizos (CA)
									Y = 4554.875	
34-18-2-3 F	C. Lorito Interior	Tarragona (148)	La Budallera	Cubiertas y MZOV	E	P		3000	X = 354.750	Calizas (CA)
									Y = 4554.850	
34-18-2-4 F	C. La Buda- llera Balsa	Tarragona (148)	La Budallera	Construcción Internacional	M	B		6.500	X = 355.150	Calizas , arenas y limos calizos (CA)
									Y = 4554.750	
34-18-2-5	Vertedero en Cantera	Tarragona (148)	La Budallera	Ayuntamiento de Tarragona	E	A		3.700	X = 355.175	Vertidos Urbanos (CA)
									Y = 4555.300	

Full de l'inventari de bases i terregalls del Ministerio de Industria y Energía.

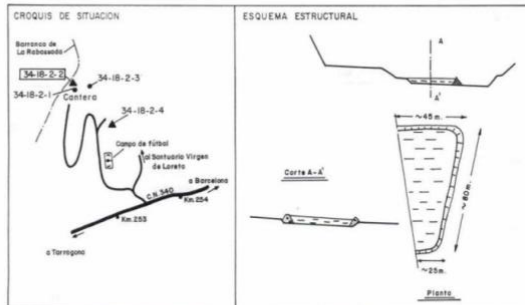
MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBREBRAS		CLAVE 041820001 E E ESTADO 01	
AÑO INICIAL 01	PROPIETARIO EMPRESA 01 CUBIERTAS Y MZOV	DENOMINACIÓN 01 LORITO PERIMETRAL	
AÑO FINAL 01	MUNICIPIO 01 48	PARAJE 01 LABUDALLERA	
AÑO DE INICIO 01	COORDENADAS U. T. M. X 354650 Y 4554850 Z 0050	TPO DE TERRENO 01 A	
MINERIA 01 CA	LONGITUD INICIAL 01 0180- ANCHURA INICIAL 01 0015-0020 ALTURA INICIAL 01 004-008 TALUDES INICIAL 01 34-38	TPO DE TALUDES 01 A	
ZONA MINERA 01	VOLUMEN INICIAL 01 000009000	TPOLOGIA 01 L	
MINA 01 CALIZA	IMPLANTACIÓN 01 L	SUBSTRATO 01 CALIZA	RECUBRIMIENTO 01 ELUVIA
PRE TERRENO 01 N	AGUAS EXI 01 N	ESTRUC 01 I	FRACCIÓN 01 M
TRATAMIENTO 01 N	N. PRETICO 01 P	PENEA 01 M	GRADO DE DESM 01 0
ESCOMBRERAS	TAMANO 01 S-M-E	FORMA 01 C	ALTERAS 01 B
TPO DE ESCOM 01 CALIZA	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
BALSAS DQUE INICIAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
NATURAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
BALSAS LÓDOS 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
NATURAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
SISTEMA DE VERTIDO 01 P	DRENAJE 01 -	ESTABILIDAD 01 EV. CUALITATIVA A	CONSTR 01 N
VELOCIDAD DE VERTIDO 01	RECUPERACIÓN DE AGUA 01	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
PUNTO DE VERTIDO 01 L	SORBOVADANTE 01	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
TRATAMIENTO 01 N	DEPURACIÓN 01	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
IMPACTO AMBIENTAL 01 M	RECUPERACIÓN 01 N	ABANDONO Y USO ACTUAL	
PAJES: HERR: PUE: VES: SUP: HERR: 01 M N N N N N	DESTINO 01 -	PROTECCIONES 01 N N	
ZONA DE APLICACIÓN 01 A	LEY 01	PROTECCIONES 01 N N	
ACCIDENTES: AÑOS 01 -	CALIDAD OTROS USOS 01 B	USO ACTUAL 01 -	
OBSERVACIONES: FORMA PARTE DEL CONJUNTO DE ESTRUCTURAS RELACIONADAS CON LA CANTERA LORITO. FICHAS: 34-18-2-1, 34-18-2-2 Y 34-18-2-3.			
Evaluación minera: SIN INTERES MINERO.			
Evaluación ambiental: CONTRASTE DE COLOR. PARCIALMENTE CUBIERTA POR VEGETACIÓN ESPONTÁNEA.			
Ev. geotec. SIN PROBLEMAS DE ESTABILIDAD.			

MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBREBRAS		CLAVE 34-18-2-1	
--	--	-----------------	--

MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBREBRAS		CLAVE 0341820002 E B ESTADO 01	
AÑO INICIAL 01	PROPIETARIO EMPRESA 01 CUBIERTAS MZOV	DENOMINACIÓN 01 LORITO BALSA	
AÑO FINAL 01	MUNICIPIO 01 148	PARAJE 01 LABUDALLERA	
AÑO DE INICIO 01	COORDENADAS U. T. M. X 354650 Y 4554875 Z 0040	TPO DE TERRENO 01 A	
MINERIA 01 CA	LONGITUD INICIAL 01 0090- ANCHURA INICIAL 01 0020-0045 ALTURA INICIAL 01 001-003 TALUDES INICIAL 01 00-	TPO DE TALUDES 01 A	
ZONA MINERA 01	VOLUMEN INICIAL 01 000005000	TPOLOGIA 01 P	
MINA 01 CALIZA	IMPLANTACIÓN 01 S	SUBSTRATO 01 CALIZA	RECUBRIMIENTO 01 ALUVIO
PRE TERRENO 01 N	AGUAS EXI 01 C	ESTRUC 01 I	FRACCIÓN 01 M
TRATAMIENTO 01 N	N. PRETICO 01 M	PENEA 01 M	GRADO DE DESM 01 0
ESCOMBRERAS	TAMANO 01 -	FORMA 01 -	ALTERAS 01 -
TPO DE ESCOM 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
BALSAS DQUE INICIAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
NATURAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
BALSAS LÓDOS 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
NATURAL 01	LONGITUD 01 0005	ANCHURA 01 03	ALTURA 01 01
SISTEMA DE VERTIDO 01 T	DRENAJE 01 N	ESTABILIDAD 01 EV. CUALITATIVA A	CONSTR 01 N
VELOCIDAD DE VERTIDO 01	RECUPERACIÓN DE AGUA 01 N	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
PUNTO DE VERTIDO 01 C	SORBOVADANTE 01 N	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
TRATAMIENTO 01 N	DEPURACIÓN 01 N	PROBLEMAS OBSERVADOS 01	
IMPACTO AMBIENTAL 01 B	RECUPERACIÓN 01 N	ABANDONO Y USO ACTUAL	
PAJES: HERR: PUE: VES: SUP: HERR: 01 B N N N B N	DESTINO 01 -	PROTECCIONES 01 N N	
ZONA DE APLICACIÓN 01 E	LEY 01	PROTECCIONES 01 N N	
ACCIDENTES: AÑOS 01 -	CALIDAD OTROS USOS 01 M	USO ACTUAL 01 -	
OBSERVACIONES: BALSA CON LOS FINES DE LAVADO DE ARIDOS DE MACHAQUEO. LA PLANTA NO EXISTE ACTUALMENTE, FORMA PARTE DEL CONJUNTO DE ESTRUCTURAS RELACIONADAS CON LA CANTERA LORITO: FICHAS 34-18-2-1, 34-18-2-2 Y 34-18-2-3.			
Evaluación minera: SIN INTERES MINERO. PODRIA UTILIZARSE EN PRACTICAS DE RESTAURACION.			
Evaluación ambiental: CONTRASTE DE COLOR SITUADA EN EL FONDO DE UN BARRANCO PUEDE VERSE ARRSTRADA POR AVENIDA TORRENIAL.			
Ev. geotec. SIN PROBLEMAS DE ESTABILIDAD, POR SUS REDUCIDAS DIMENSIONES E IMPLANTACION.			

MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBREBRAS		CLAVE 34-18-2-2	
--	--	-----------------	--

MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA
INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA
ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBRERAS

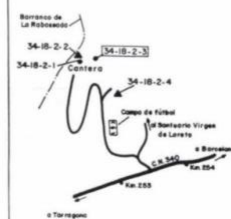
CLAVE

34-18-2-3

FOTOGRAFIA

CROQUIS DE SITUACION

ESQUEMA ESTRUCTURAL

MINISTERIO DE INDUSTRIA Y ENERGIA
INSTITUTO GEOLOGICO Y MINERO DE ESPAÑA
ARCHIVO NACIONAL DE BALSAS Y ESCOMBRERAS

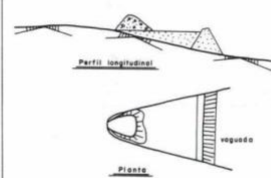
CLAVE

34-18-2-4

CROQUIS DE SITUACION

ESQUEMA ESTRUCTURAL

FOTOGRAFIA

7

Aquesta situació no canvia i així doncs, a l'informe del 2010 del Departament de Medi Ambient i Habitatge, tot el conjunt de "La Budellera", i amb una extensió de 7,99 Ha, consta adscrit a l'empresa *Constructora Internacional SA*. La situació actual (en aquell moment) és d'activitat amb afecció pendent de regularització.

Activitats extractives actuals					
Nom Explotació	Empresa Explotadora	Municipi	Recurs Explotat	Àrea (Ha)	Situació Actual
MAS BLANDIS	CAMPS Y ROCA, S.L.	Vespella de Gaià	Dolomies	10,86	Activitat en actiu i restauració no iniciada
AMPLIACIÓ FERRAN 02 TA20060002 ADQ	CANTERAS FERRAN, SL	La Riera de Gaià - Tarragona	Calcàries	26,59	Activitat en actiu i restauració no iniciada
YXART	GESTORA DE RUNES DEL TARRAGONÈS, SL	Tarragona	Calcàries	9,74	Activitat en actiu i restauració no iniciada
EL MÈDOL TA20040004	ÁRIDS TERRACO, SL	Tarragona	Calcàries	24,54	Activitat no iniciada
AMPLIACIÓ CATALÀ 02	CUBIERTAS Y M.Z.O.V., SA	Tarragona	Calcàries	18,23	Activitat en actiu i restauració no iniciada
LA BUDALLERA	CONSTRUCTORA INTERNACIONAL, S.A.	Tarragona	Calcàries	7,99	Activitat amb afecció pendent de regularització
LA COMA TA20040003	LE SPECIALISTE DE LA TERRE CUITA SA	El Creixell	Argiles	0,96	Activitat en actiu i restauració no iniciada
AMP. PASTERASA 02 TA20050004	ARICEMEX, SA	El Vendrell	Calcàries	30,54	Activitat en actiu amb restauració integrada
AMPLIACIÓ LÁZARO-01 TA20060072 ADQ	LEÓN LÁZARO, MIGUEL	El Vendrell	Calcàries	9,82	Activitat en actiu amb restauració integrada
LÁZARO TA20060072 ADQ	LEÓN LÁZARO, MIGUEL	El Vendrell	Calcàries	10,65	Activitat englobada en una nova explotació

Font: Web del Departament de Medi Ambient i Habitatge (2010)

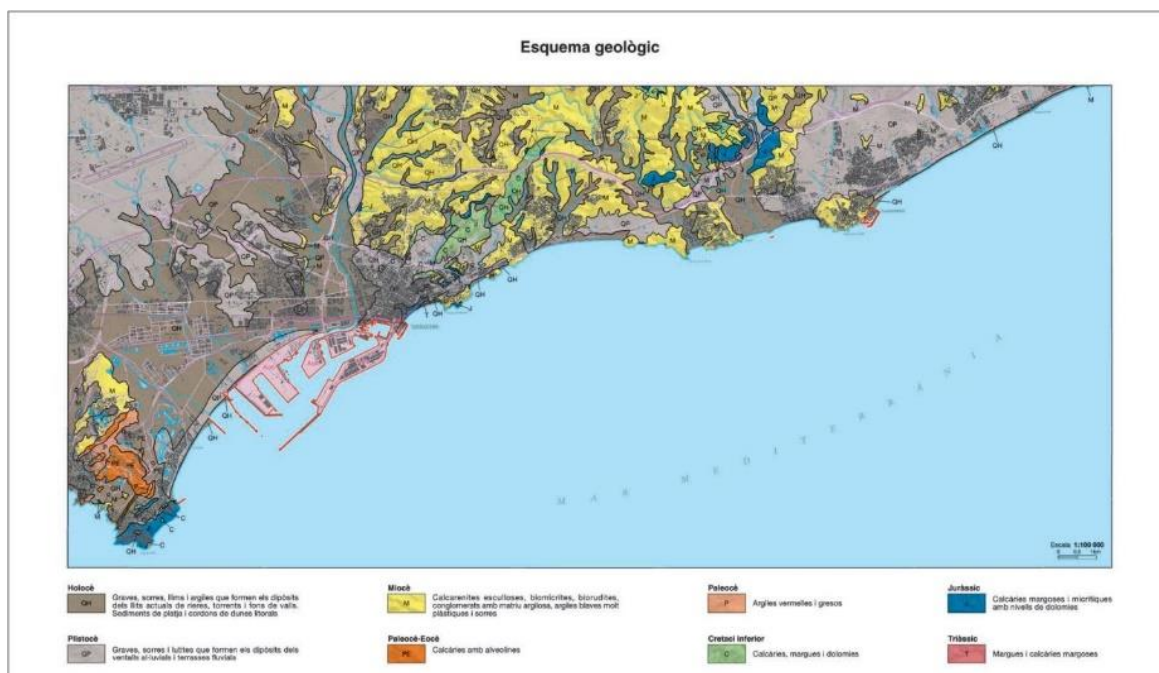
Dipòsit controlat de:
Tarragona - Tarragonès
 CODI GESTOR: E-428.97

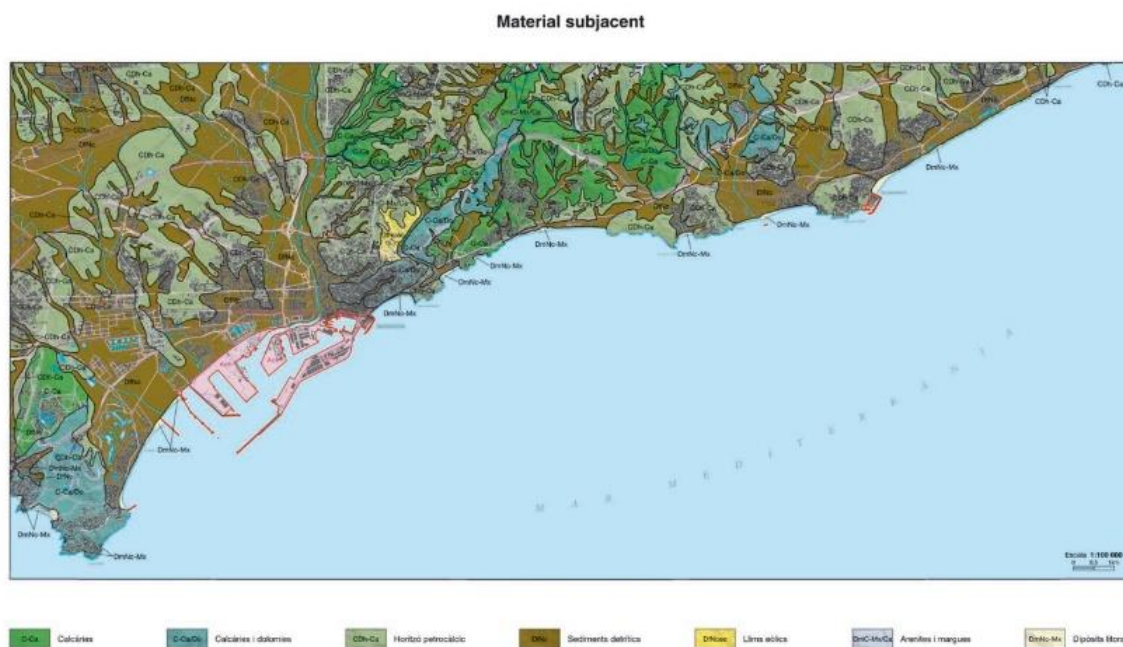
La darrera informació que es té de l'explotació, pel que fa a la seva activitat industrial, és que es tracta d'un dipòsit controlat de runes, l'empresa gestora del qual és *Control de Runes, S.A.*, de Tarragona, mitjançant encàrrec de l'empresa *Gestora de Runes*, participada al 45% per administracions públiques i el 55% per capital privat. S'hi accepten tot tipus de residus procedents d'enderrocs, construcció o excavacions, a excepció d'aquells que poden suposar un risc per a la salut pública (amiant, líquids, drenatges...) o material orgànic.

GEOLOGIA DE LA ZONA

Els Països Catalans ocupen una estreta franja entre la Península Ibèrica i el Mar Mediterrani on conflueixen un munt d'unitats geològiques, ben diverses, sense que pugui incloure's

majoritàriament a cap d'elles. La ciutat de Tarragona i rodalies encaixen dins el Sistema Mediterrani Català, format per les Serralades Prelitoral i Litoral, i la Depressió prelitoral; són unes estructures la formació geològica de les quals és força complexa, es veu influïda per multitud de factors, i presenta característiques ben diferents en funció de la zona on ens trobem.

Per seguir contextualitzant, el Camp de Tarragona és una fossa tectònica formada fa 20 milions d'anys durant un període d'extensió de l'escorça. En aquella època també es van formar altres fosses, com la del Penedès. En qualsevol cas, aquestes zones deprimides es van omplir d'aigua marina, acumulant sediments. Però els esforços tectònics van comportar que el terreny no fos

uniforme i que en algunes parts s'hi mantingueren zones emergides. D'aquí les diferències en els materials en distàncies relativament curtes.

La pedrera de la Budellera (com altres explotacions properes, a la zona on es troba l'ermita del Llorito) conté un tipus de roques força monòtones: bàsicament calcàries i dolomies, amb una bona capacitat de drenatge, i que pertanyen al Cretaci inferior. Certament ocupa una llenca allargada inserida a una zona més àmplia formada per materials del Miocè (argiles, conglomerats i calcarenites). Si s'observa el mapa geològic, es pot veure com estan travessats per franges que corresponen als llits fluvials de rius i rieres i que acumulen sediments tals com grava i llims i que, ja a tocar de la costa, s'obren en ventalls al·luvials, amb materials similars, també d'origen sedimentari, pròpies de l'Holocè i el Plistocè.

MINERALITZACIONS

En aquest context geològic és on es formen les mineralitzacions que trobem. Cal fer una distinció entre dos grans grups: cristalls i espeleotemes. La calcita és un mineral molt comú que es forma per precipitació química de solucions molt riques en carbonat de calci. Per entendre aquest procés, cal saber que en ambients càlids (tan per estar en latituds tropicals com per la proximitat d'ambients termals) on el CO_2 és alliberat a l'atmosfera, la solubilitat del CaCO_3 baixa i, per tant, precipita formant les estructures de calcita. Aquestes es poden donar dins geodes, o entapissant grans extensions de blocs fracturats per on han pogut circular fluids rics en aquest compost.

Fruit de la investigació a diferents zones de la pedrera, s'han trobat cristalls de calcita de diverses mides, des de mil·limètriques a centimètriques, en forma de cristalls escalenoèdrics (dent de gos) disposats a mode de drusa, i també amb la presentació tabular prismàtica (cap de clau). En ambdós casos se n'han trobat exemplars biterminats, si bé no ha estat aquesta la presentació més comuna. Solen tenir una bona transparència i gairebé sempre són incolors, tot i que en alguna ocasió s'han pogut observar inclusions vermelloses, possiblement a causa de la presència d'òxids de ferro.

En blocs despresos que deurién ser sostre o paret de cavitats més voluminoses, han crescut aquestes concrecions en forma d'espeleotemes, des de les clàssiques estalactites fins a formacions botrioidals que, observades en detall, mostren una estructura endreçada de cristalls cúbics sobreposats.

Calcita escalenoèdrica amb inclusions d'òxids. Mida: 3,5 x 2,5 x 1,5 cm.

Calcita escalenoèdrica. Mida: 5 x 2,5 x 4 cm.

Calcita escalenoèdrica. Mida: 5 x 3 x 4 cm.

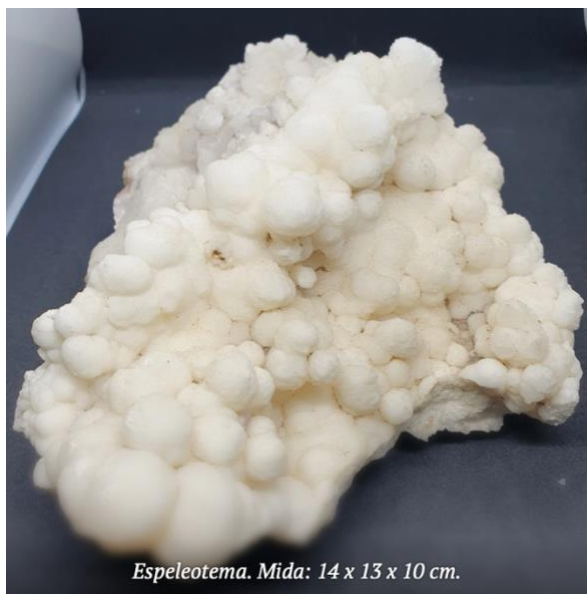
Calcita prismàtica. Mida: 7 x 4 x 4 cm.

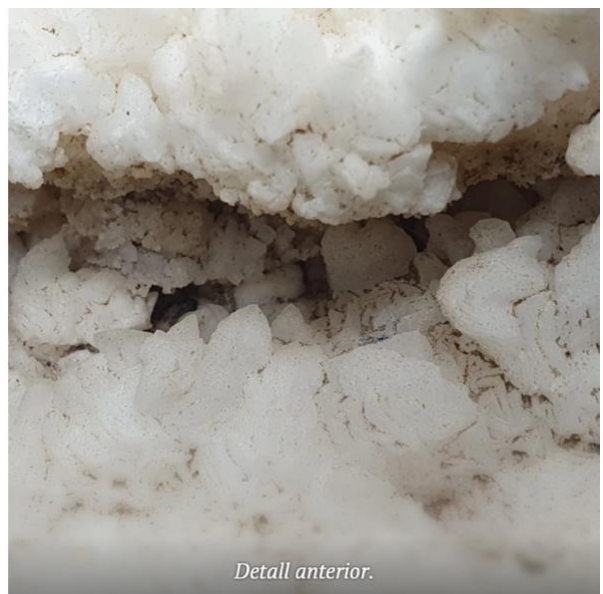
Calcita prismàtica. Mida: 12 x 7 x 8 cm; cristall biterminat (5 cm)

Calcita botrioidal (espeleotema). Mida: 8 x 3,5 x 3,5 cm.

Espeleotema. Mida: 14 x 13 x 10 cm.

Detall anterior.

Espeleotema. Mida: 20 x 14 x 9 cm.

Detall anterior.

Geoda de cristalls escalenoèdrics 'in situ'.

Detall anterior.

Visita al Museu Mollfulleda de Mineralogia d'Arenys de Mar

Visita al Museu Mollfulleda de Mineralogia d'Arenys de Mar (26/1/2025)

Jorgina Jordà

El passat diumenge 26 de gener vam realitzar la primera sortida de l'any. En aquesta ocasió, visitant el Museu Mollfulleda d'Arenys de Mar, coincidint amb la inauguració de l'exposició fotogràfica sobre minerals de Pere Alonso.

Un cop vam ser-hi tots, i després de saludar-nos, ens vam dirigir al Museu Mollfulleda, on ens va rebre la seva directora, la Sra. Neus Ribas, a qui agraïm la seva disposició. Ens va deixar en bones mans, ja que vam comptar amb la presència de Jesús, el conserge del museu, i Marc Campeny, geòleg i gran coneixedor del seu fons mineralògic, cosa que va fer que la nostra visita fos d'allò més amena i instructiva.

Per als qui no hi hàgiu estat mai, cal dir que el Museu Mollfulleda consta de dues plantes. A la planta baixa hi ha exposats minerals d'arreu del món, ordenats segons la classificació sistemàtica de Nickel-Strunz, un sistema basat en la composició química dels minerals. En aquesta planta també trobem una petita vitrina amb formes i models cristal·logràfics, a més d'una exposició de minerals fluorescents.

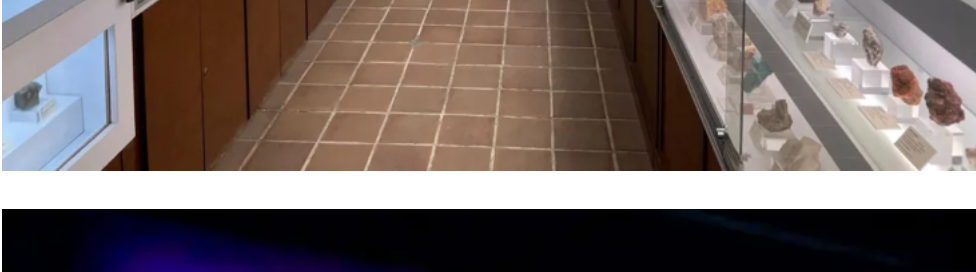

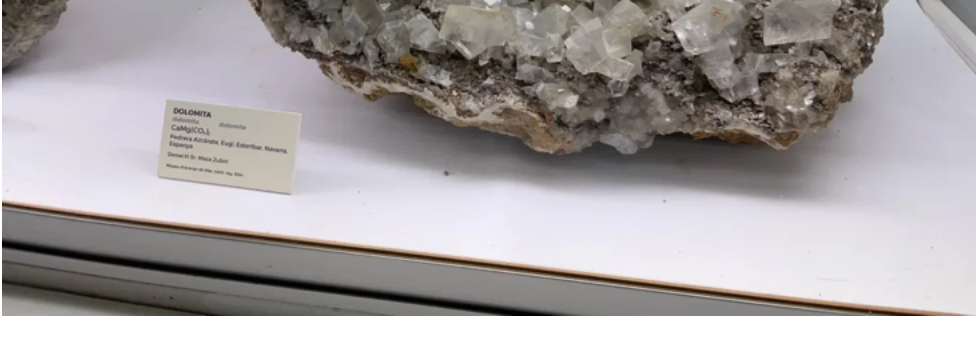
Foto: Sara Olivé.

Ens va cridar l'atenció l'excel·lent mostra de bismut natiu de Villanueva de Córdoba, que presenta un cristall d'uns 3 cm i és considerada una de les millors mostres d'aquesta espècie a nivell mundial.

També vam fer una mica de tertúlia davant la interessant representació de minerals radioactius, ja que sempre hi ha algú que es qüestiona la seva perillositat. Tot i això, en aquest cas podem estar tranquils, ja que al Museu Mollfulleda aquestes mostres estan aïllades i es poden contemplar a una certa distància.

Un altre element que ens va sorprendre va ser la gran mostra de dolomita d'Eugui, de 30 x 50 cm i amb cristalls de fins a 4 cm, que destaquen per la seva gran transparència. Aquesta és una peça mítica, ja que Joaquim Mollfulleda, fundador del museu, la va rescatar de la intempèrie en un jardí particular. És una de les anècdotes i històries més recordades de la col·lecció, entre tantes altres que amaga aquest petit museu.

Estàvem tan entretinguts amb els minerals que, sense adonar-nos-en, se'ns va fer l'hora d'anar a la inauguració de l'exposició fotogràfica *Bellesa natural. Fotografia artística de minerals*, de Pere Alonso. Aquesta mostra presenta exemplars de la col·lecció del Museu Mollfulleda de Mineralogia i les transforma en autèntiques obres d'art, destacant-ne els detalls amb les seves magnífiques fotografies.

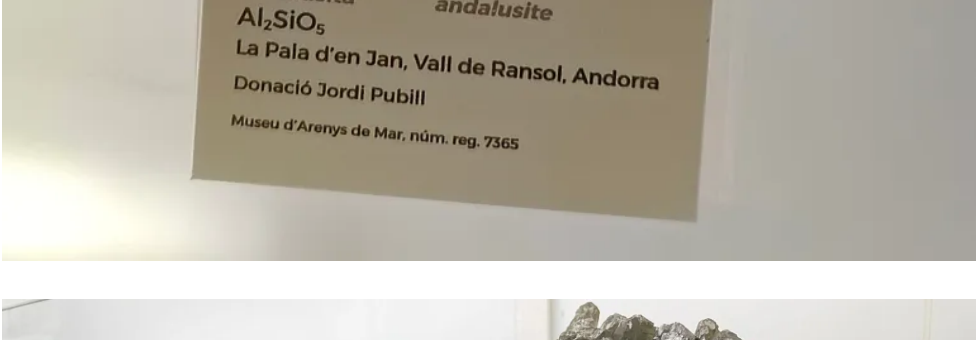
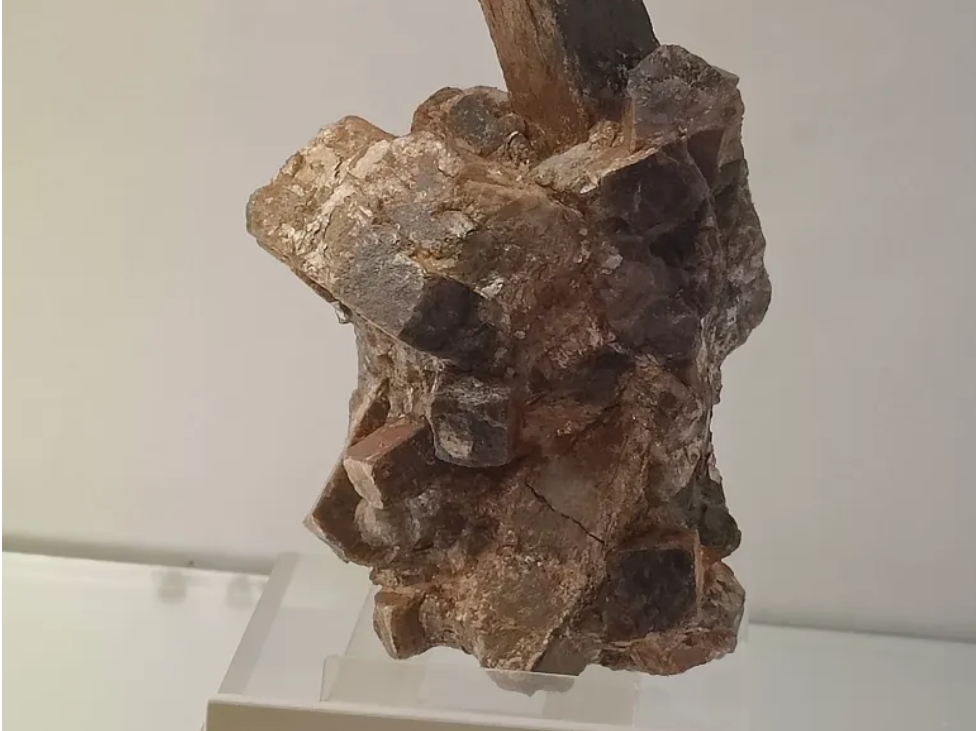

L'exposició proposa un recorregut per diversos aspectes com el color, la geodiversitat i les formes, revelant la bellesa amagada d'aquests objectes naturals. La directora del museu va fer una breu introducció sobre com es va gestar la idea de veure els minerals de la col·lecció Mollfulleda a través de les fotografies de Pere Alonso. A continuació, l'autor ens va explicar com a sorgir aquest projecte i, finalment, ens va adreçar unes paraules a l'alcalde d'Arenys de Mar, el Sr. Estanis Fors.

Després de gaudir de les fotografies, vam continuar la nostra visita, ja que encara ens quedava la segona planta del museu per explorar.

A la segona planta hi ha l'exposició de minerals de Catalunya, organitzada per comarques. Aquest va ser el colofó de la nostra visita, ja que vam gaudir molt en veure minerals publicats en llibres antics i mostres similars a les que obteníem en les nostres primeres excursions, la majoria procedents de jaciments que ja no existeixen. Així i tot, també vam poder observar minerals descoberts recentment a les nostres contrades que el museu ha incorporat recentment a les seves vitrines.

Entre records, anècdotes i intercanvi de punts de vista sobre la geologia i els museus, vam finalitzar la nostra visita. Per acabar, ens agradaria agrair l'amabilitat amb què ens van tractar els companys, amics i responsables del Museu Mollfulleda.

Autoria de les fotos: Miquel Soldevila excepte on s'indica l'autor.

Sortida del GMC a la pedrera de “Can Súria” Maçanet de la Selva

Sortida del GMC a la pedrera de “Can Súria” Maçanet de la Selva (15/2/2025)

Jorgina Jorda

Aquest passat dissabte 15 de febrer vam visitar novament la pedrera de Can Súria, també coneguda com a pedrera “Guixerres”. En aquesta ocasió, el nostre company Jaume Pou ens va fer de guia. Li agraïm especialment les gestions per a obtenir el permís corresponent per accedir-hi, ja que es tracta d'una explotació en actiu on l'entrada està totalment prohibida sense autorització.

Can Súria és un indret que ens agrada visitar periòdicament, ja que l'activitat de la pedrera genera moviments de material, cosa que permet fer noves troballes de mostres interessants en cada visita.

Un cop tots els participants van arribar al punt de trobada, ens vam distribuir en diversos vehicles i ens vam dirigir a la pedrera. En arribar, Jaume ens va oferir una breu explicació sobre la geologia de la zona. Can Súria és una explotació d'àrids de roques basàltiques, encara que cal destacar que una bona part de la pedrera presenta afloraments de granodiorita. De fet, a l'extrem meridional s'hi pot observar un interessant contacte entre ambdues litologies.

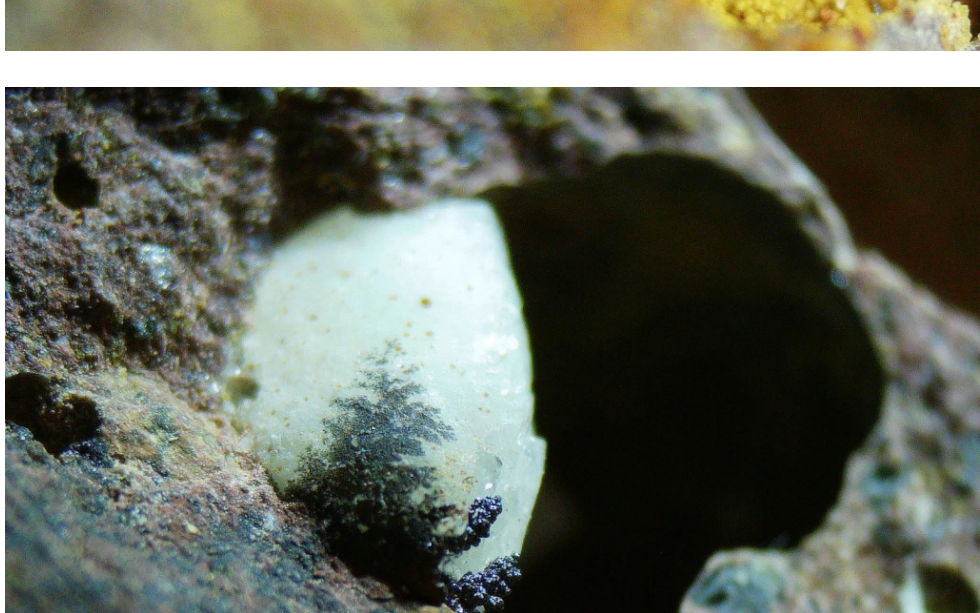
A la zona on afloren les roques basàltiques es poden trobar diverses espècies minerals dins de les vacuoles, com ara calcita, nontronita, hollandita, òpal hialí i aragonita, essent aquesta darrera la més escassa. Malauradament, trobar quars fumats o ametista a la part granítica ja és cosa del passat.

Tot i això, la visita no va defraudar ningú. Només arribar, la sòcia més jove, acompanyada del seu pare, va trobar les mostres de calcita i nontronita més grans del dia, amb mides superiors als 3 i 2 cm, respectivament. Aquestes troballes van captivar l'atenció de tots els presents, que es van apropar per admirar-les i fotografiar-les com si es tractessin de veritables joies. També es van trobar mostres d'hollandita, òpal i altres minerals d'interès.

La sort va continuar acompanyant-nos al llarg de la jornada i, poc a poc, tots els participants van aconseguir recollir boniques mostres de calcita, moltes d'elles d'aproximadament un centímetre.

Cap a les 14 hores, satisfets amb les troballes i la bona experiència, vam donar per finalitzada la sortida amb un ambient d'alegria i entusiasme entre els participants.

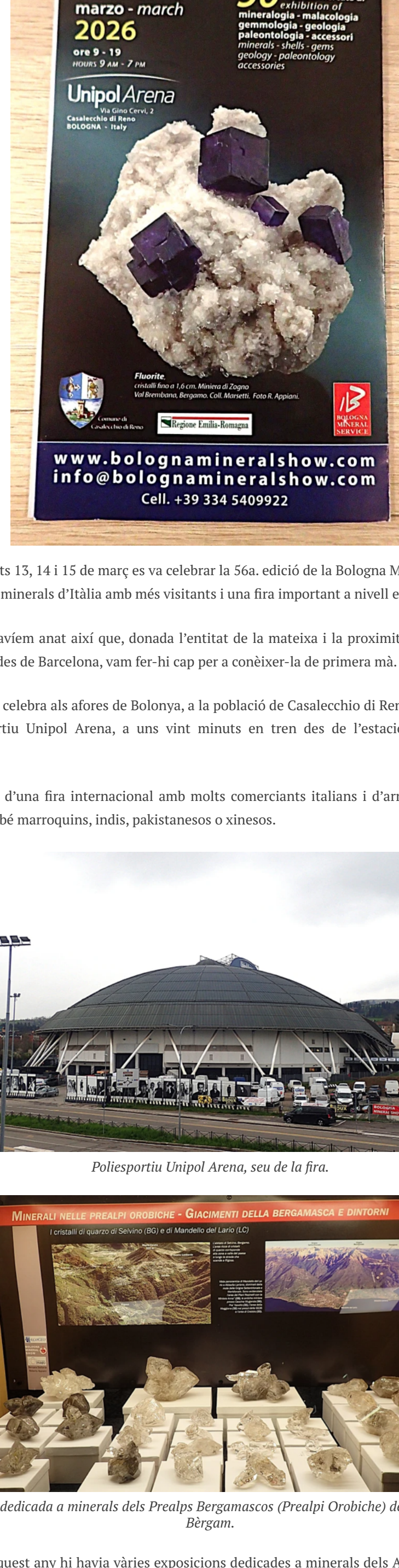

Autoria de les fotos: Jordi Andúgar, Màrius Asensi, Josep Barnés, Joan Rosell, Miquel Soldevilla i J.A. Soldevilla.

CRÒNICA DE LA FIRA DE BOLONYA 2025

CRÒNICA DE LA FIRA DE BOLONYA 2025

Carles Castanera i Rogelio Zorrilla

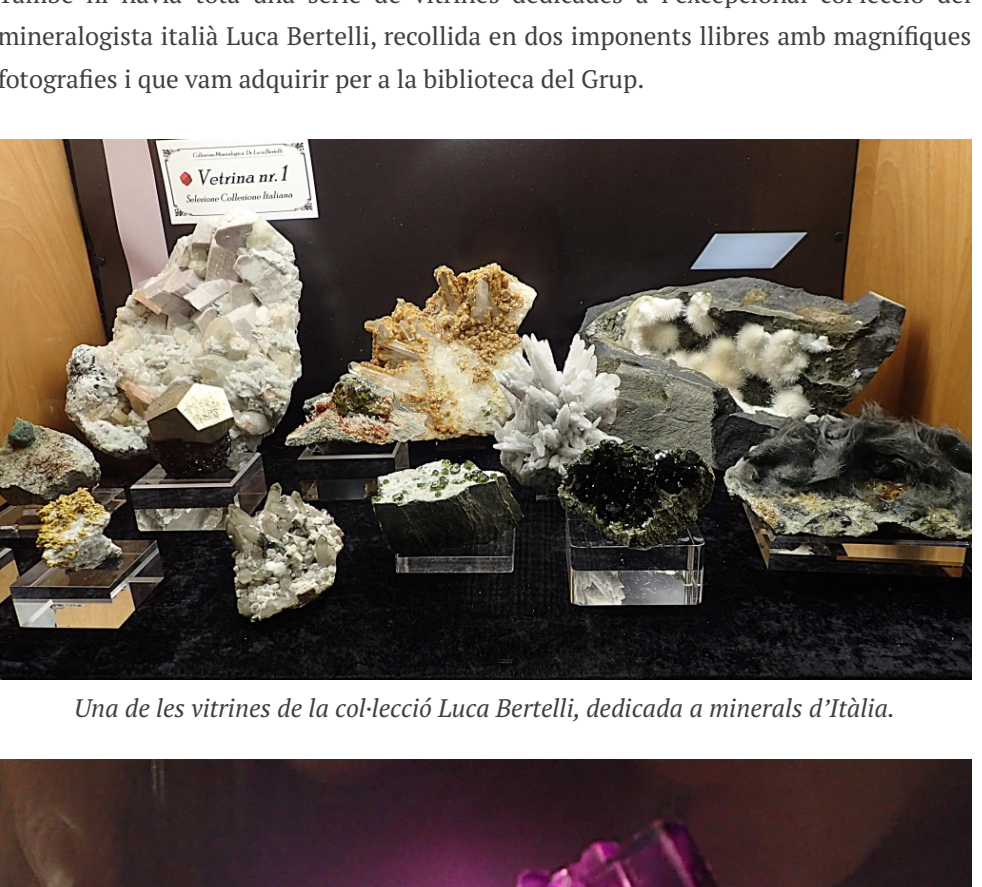

Els passats 13, 14 i 15 de març es va celebrar la 56a. edició de la Bologna Mineral Show, la fira de minerals d'Itàlia amb més visitants i una fira important a nivell europeu.

Mai hi havíem anat així que, donada l'entitat de la mateixa i la proximitat, amb vols directes des de Barcelona, vam fer-hi cap per a conèixer-la de primera mà.

La fira se celebra als afores de Bolonya, a la població de Casalecchio di Reno, al pavelló poliesportiu Unipol Arena, a uns vint minuts en tren des de l'estació central de Bolonya.

Es tracta d'una fira internacional amb molts comerciants italians i d'arreu d'Europa però també marroquins, indis, pakistanesos o xinesos.

Poliesportiu Unipol Arena, seu de la fira.

Vitrina dedicada a minerals dels Prealps Bergamascos (Prealpi Orobieche) de la zona de Bèrgam.

A més, aquest any hi havia diverses exposicions dedicades a minerals dels Apenins de la regió d'Emília-Romagna, minerals dels Prealps Bergamascos i fluorita de Zogna, meteorits de museus italians, vidres (tectites) del desert llibi i de fòssils de gegants marins.

Vitrina de meteorits procedents de diversos museus italians.

Tectites del desert llibi.

També hi havia tota una sèrie de vitrines dedicades a l'excel·lent col·lecció del mineralogista italià Luca Bertelli, recollida en dos imponents llibres amb magnífiques fotografies i que vam adquirir per a la biblioteca del Grup.

Una de les vitrines de la col·lecció Luca Bertelli, dedicada a minerals d'Itàlia.

Dues espectaculars fluorites de Zogna, Bèrgam, Itàlia.

Com a tota gran fira, tothom pot trobar allò que s'adapta als seus gustos i a la seva butxaca: des de peces que et deixen bocabadat per la seva qualitat i/o preu exorbitant, a d'altres de nivell principiant i preus assequibles.

Aspecte general de la fira.

Ens cridaren l'atenció alguns clàssics italians, com ara els abundants sofres i celestines sicilianes, hessonites de diferents localitats italianes, vesuvianites de Bellecombe (Val d'Aosta) o demantoides de Val Malenco.

També ens van agradar molt unes perovskites de Rocca Sella (Piemont) molt ben cristallitzades amb andradita associada; barites tabulars lluentos de color verd, de l'illa de Sardenya; i uns quarzos finestres molt lluentos amb inclusions d'argila, de la Vall de nosaltres desconeguts, de Porretta Terme, Bolonya.

Quars finestra de Porretta Terme, Bolonya, Itàlia.

Perovskita, Rocca Sella, Vall di Susa, Piemont, Itàlia.

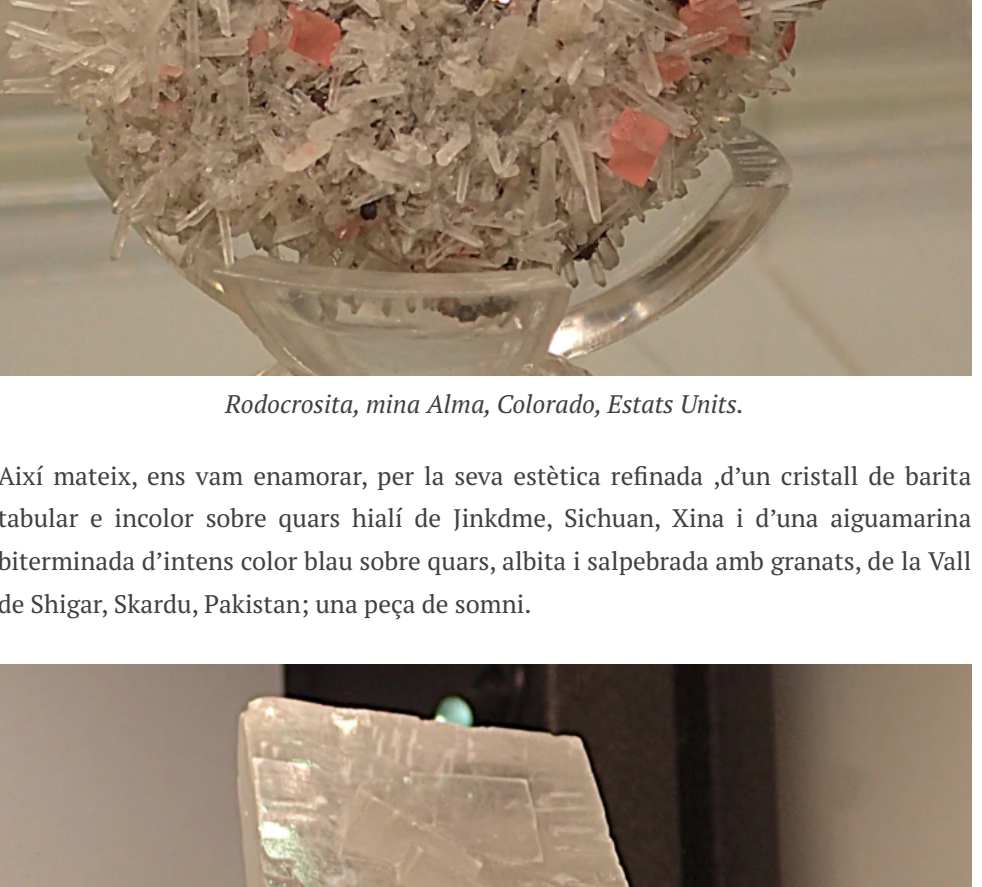

Vesuvianita, Bellecombe, Val d'Aosta.

A nivell internacional, destaquem una magnífica columbita molt ben cristallitzada de la mina Golconda, Minas Gerais, Brasil; crocoïtes espectaculars de la mina Adelaide, Tasmània, Austràlia; barites de color caramell de Elk Creek, Dakota del Sud; i preciosos rodocrosites sobre quars, de la mina Alma, Colorado, Estats Units; celestines prismàtiques d'intens color blau sobre calcita de Laman, Afganistan. També un exemplar de les cada vegada més escasses turmalines amb ortoclasa i quars, de Beni Bouzra, Marroc.

Columbita, mina Golconda, Minas Gerais, Brasil.

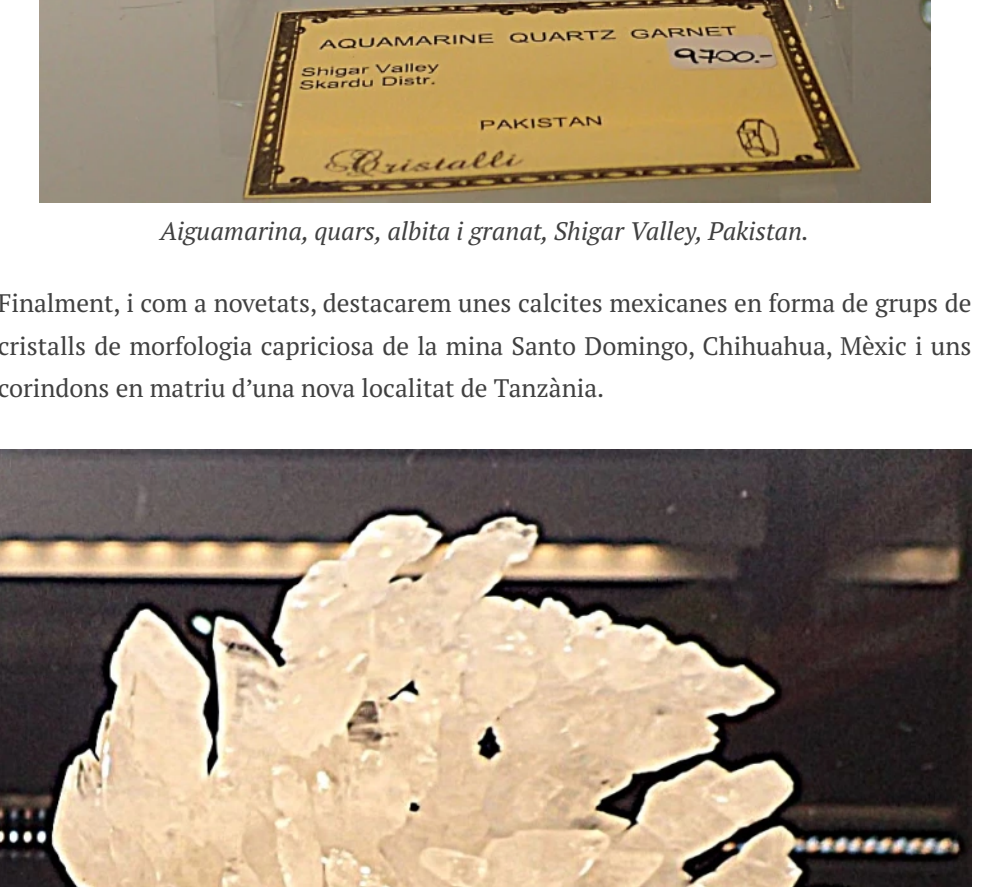
Magnífic exemplar de crocoïta.

Barita sobre calcita, Elk Creek, Dakota del Sud, Estats Units.

Turmalina, ortoclasa i quars, Beni Bouzra, Marroc.

Rodocrosita, mina Alma, Colorado, Estats Units.

Així mateix, ens vam enamorar, per la seva estètica refinada, d'un cristall de barita tabular e incolor sobre quars hials de Jinkme, Sichuan, Xina i d'una aigümarina biterminada d'intens color blau sobre quars, albïta i salpebrada amb granats, de la Vall de Shigar, Skardu, Pakistan; una peça de somni.

Barita sobre quars, Jinkme, Sichuan, Xina.

Aigümarina, quars, albïta i granats, Shigar Valley, Pakistan.

Finalment, i com a novetats, destaquem unes calcites mexicanes en forma de grups de cristalls de morfologia capriciosa de la mina Santo Domingo, Chihuahua, Mèxic i uns corindons en matriu d'una nova localitat de Tanzània.

Calcita, mina Santo Domingo, Chihuahua, Mèxic.

Corindó, var. robí, Morogoro, Tanzània.

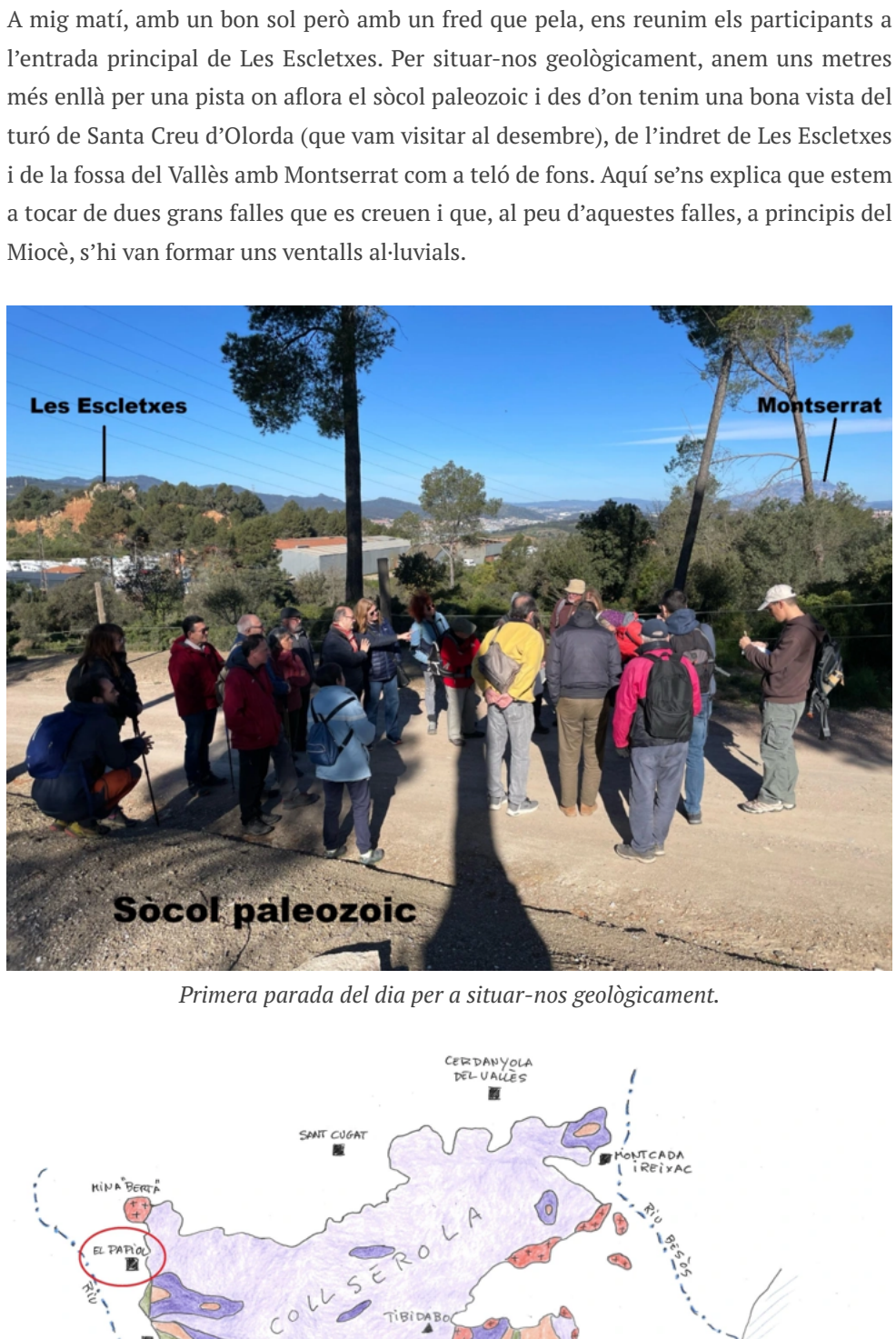
En resum, la nostra impressió és que aquesta és una fira molt interessant on pots trobar peces que difícilment es veuen per aquí i on segur pots aconseguir bons exemplars amb una bona relació qualitat-preu i que es complementen magníficament amb una visita a la ciutat de Bolonya, amb un dels centres històrics més grans i bonics d'Itàlia.

Visita a Les Escletxes del Papiol

Visita a Les Escletxes del Papiol (30/03/25)

Isabel Benet

La primera sortida de la recent estrenada primavera d'enguany la vam fer a les cèlebres Escletxes del Papiol, curios indret d'aspecte laberíntic situat a la part alta del Papiol, petit poble del Baix Llobregat assegut sobre el vessant nord-oest de la Serra de Collserola i arruïnat al voltant del seu castell de frontera, que té els seus orígens al segle X i que servia per aturar les escomeses sarraïnes.

El Papiol, als peus del seu castell, vist des de Les Escletxes.

A mig matí, amb un bon sol però amb un fred que pela, ens reunim els participants a l'entrada principal de Les Escletxes. Per situar-nos geològicament, anem uns metres més enllà per una pista on afluïa el sòcol paleozoic i des d'on tenim una bona vista del turó de Santa Creu d'Olorda (que vam visitar al desembre), de l'indret de Les Escletxes i de la fossa del Vallès amb Montserrat com a teló de fons. Aquí se'ns explica que estem a tocar de dues grans falles que es creuen i que, al peu d'aquestes falles, a principis del Miocè, s'hi van formar uns ventalls al·luvials.

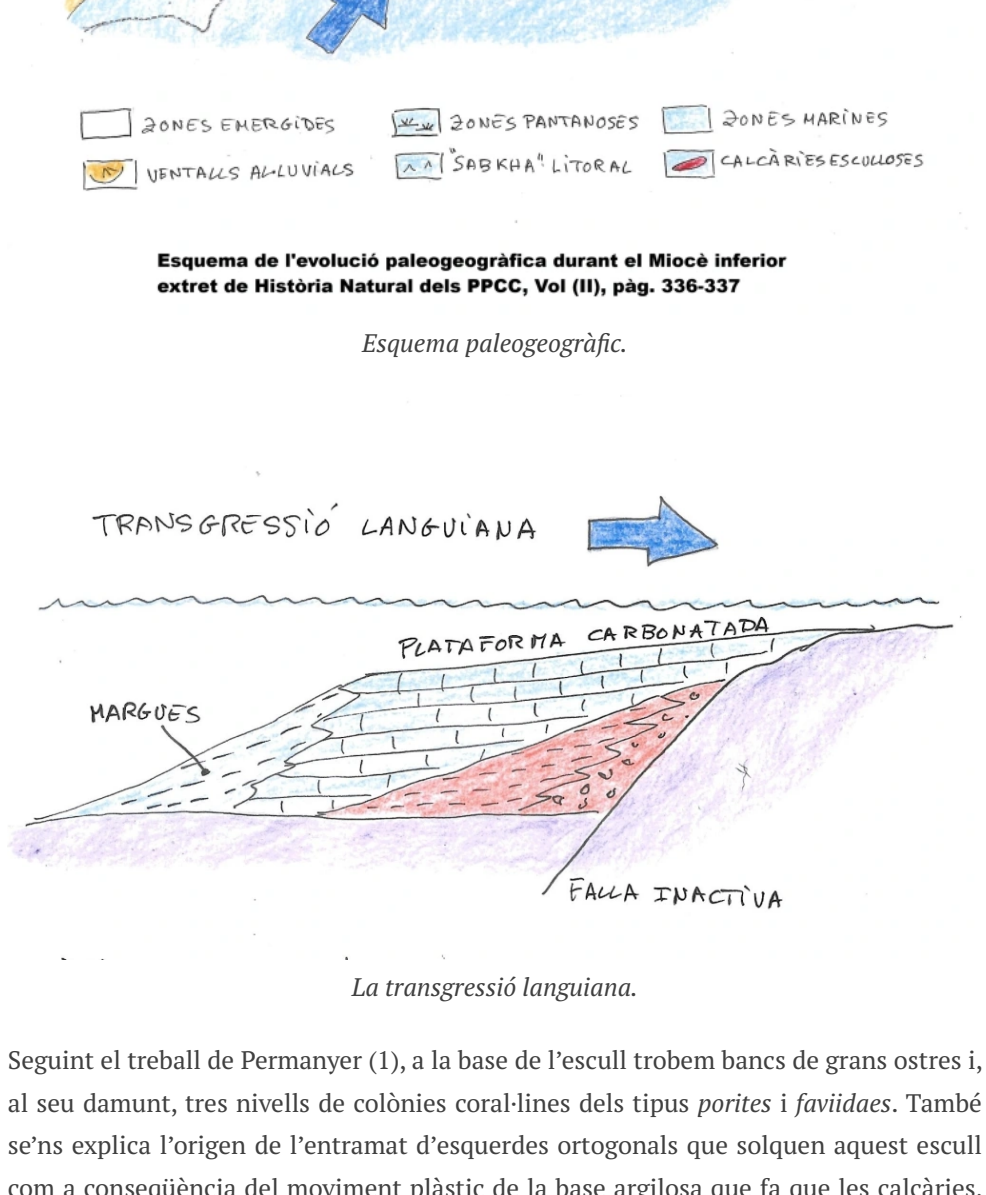
Primera parada del dia per a situar-nos geològicament.

Esquema geològic de la Serra de Collserola extret del Mapa Geològic de Catalunya, E 1:300.000, ICGC

Esquema geològic.

De retorn a l'aparcament, podem observar la part proximal d'un d'aquests ventalls format per bretxes on abunden els còdols paleozoics. A diferència dels conglomerats, on els còdols estan generalment arrodonits, els còdols de les bretxes són angulars perquè no han rotat gaire.

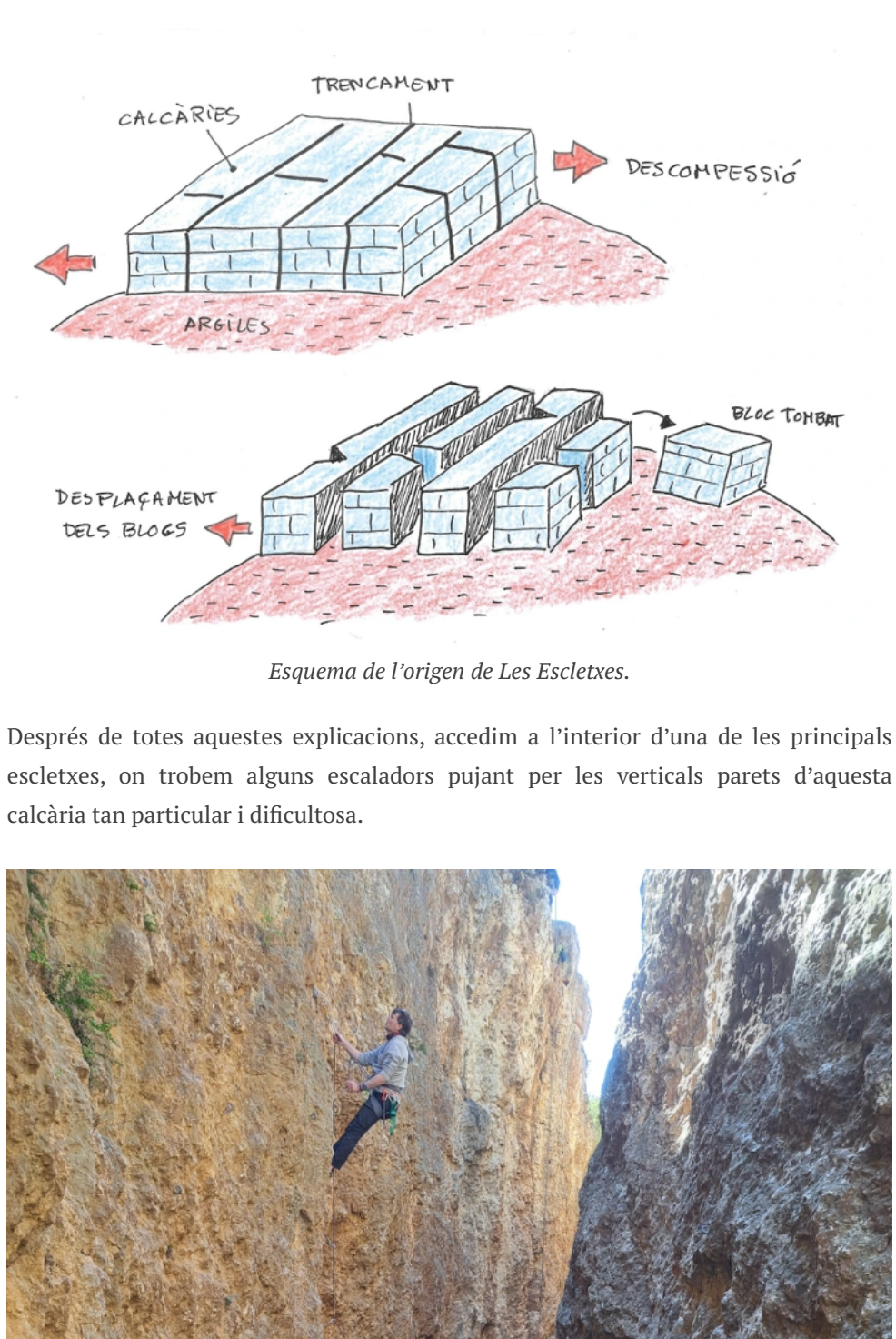

Esquema d'un ventall al·luvial.

Aspecte de la part proximal del ventall que tenim a tocar de Les Escletxes.

Situats de nou a l'aparcament, accedim a l'indret de Les Escletxes per la seva entrada principal, que ens deixa en una gran esplanada on fem la segona parada del dia. Aquí se'ns explica que, durant la transgressió languiana, damunt del ventall al·luvial es va instal·lar una plataforma carbonatada on hi vivien diversos grups d'organismes: bivalves, gasteropodes, algues, briozous, equinodermes i, sobretot, colònies de corals constructors d'esculls de barrera.

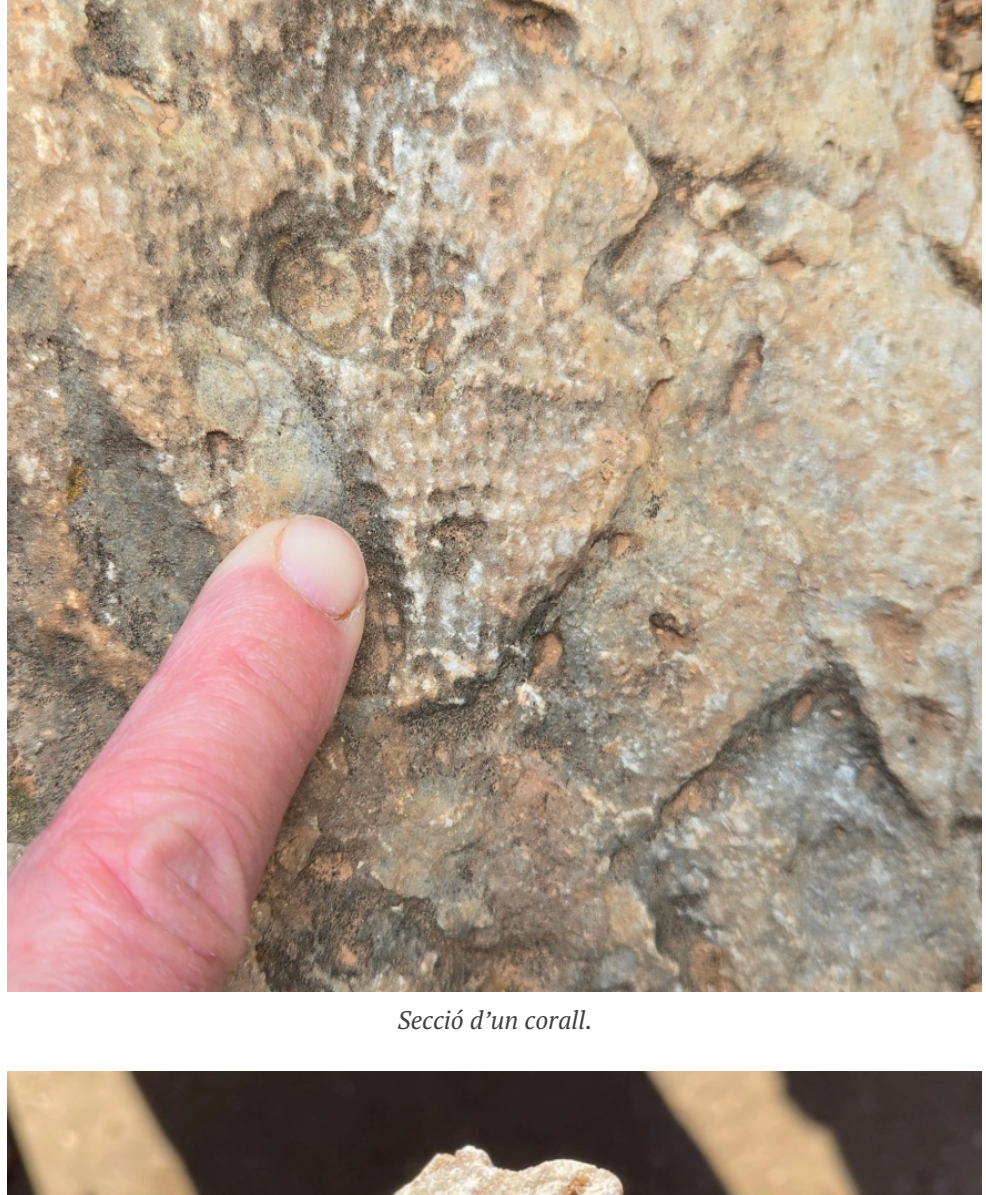
Esquema de l'evolució paleogeogràfica durant el Miocè inferior extret de Història Natural dels PPCC, Vol (II), pag. 336-337

Esquema paleogeogràfic.

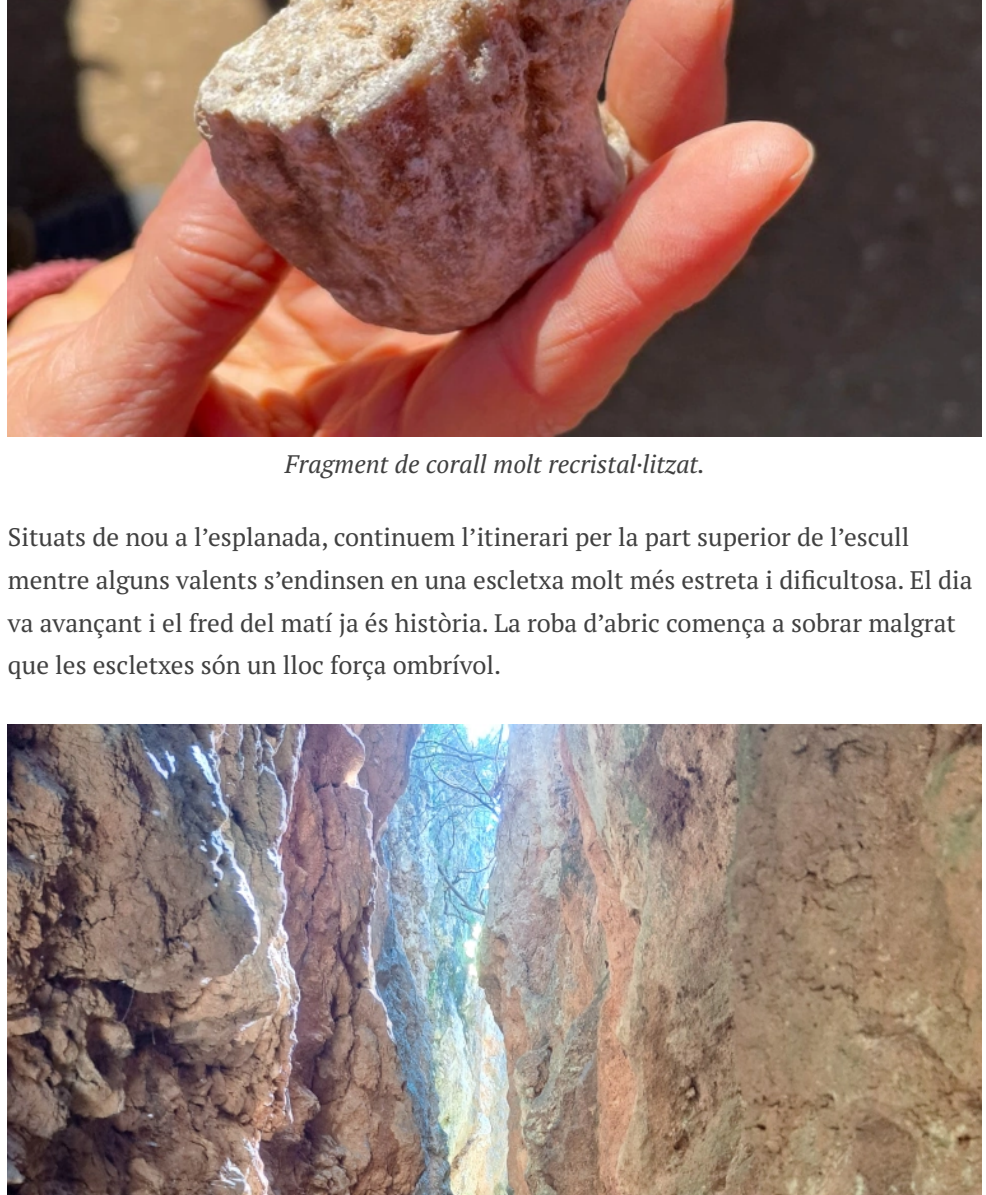

La transgressió languiana.

Seguint el treball de Permanyer (1), a la base de l'escull trobem bancs de grans ostres i, al seu damunt, tres nivells de colònies coral·lines dels tipus *porites* i *favioides*. També se'ns explica l'origen de l'entramat d'esquerdes ortogonals que solquen aquest escull com a conseqüència del moviment plàstic de la base argilosa que fa que les calcàries, dures i rígides, es trencuin i es desplacin.

Asserjant un banc d'ostres.

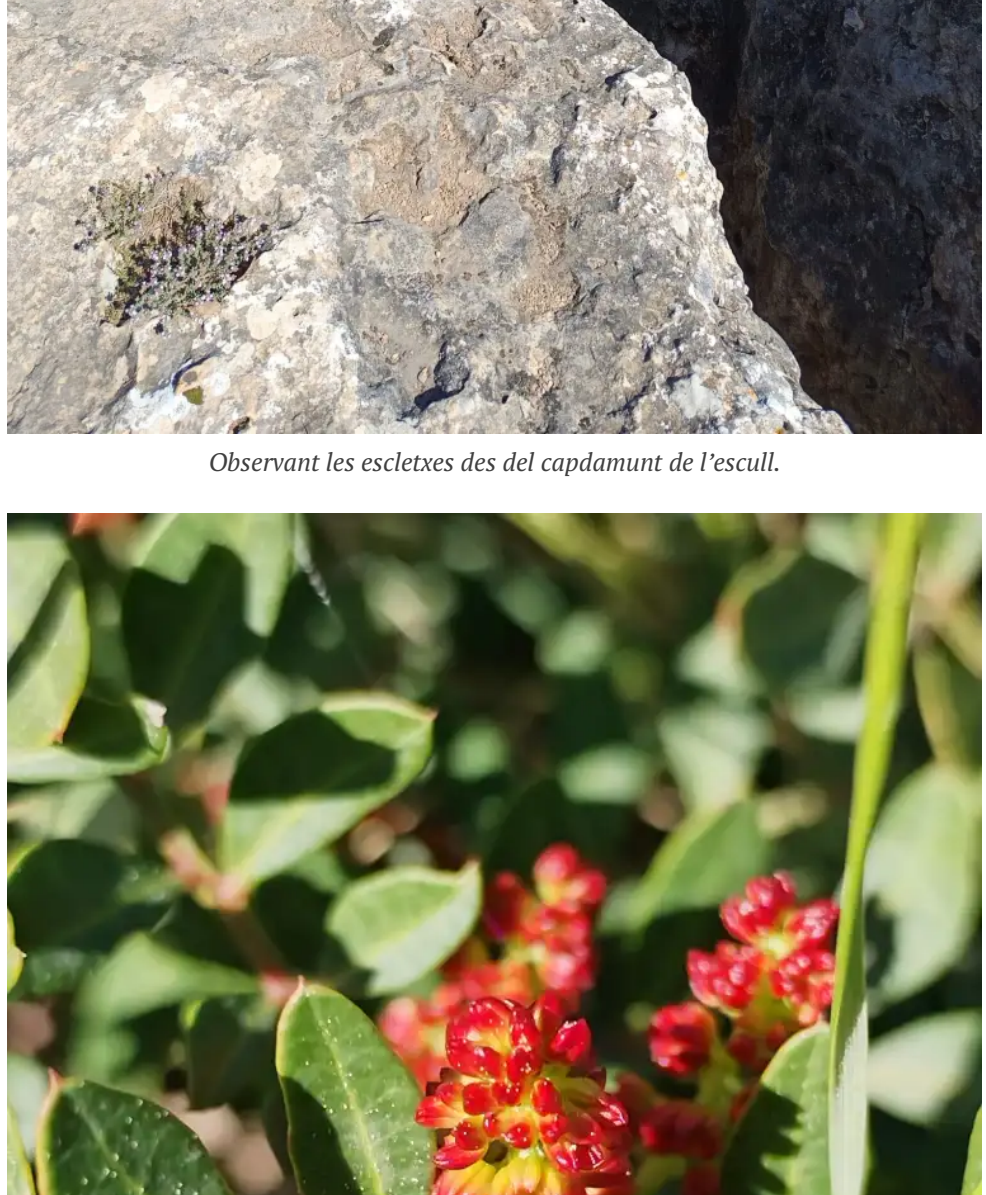

Exemplar d'ostrea de gran mida.

Esquema de l'origen de Les Escletxes.

Després de totes aquestes explicacions, accedim a l'interior d'una de les principals escletxes, on trobem alguns escaladors pujant per les verticals parets d'aquesta calcària tan particular i difícil.

L'interior de l'escletxa més oriental del conjunt.

A la sortida nord de l'escletxa, ens aturem a observar un bon aflorament de les argiles de la base de l'escull, material explotat per a fabricar maons i teules i que, per aquesta causa, moltes escletxes van desaparèixer abans no es va declarar l'indret com a paisatge pintoresc i d'interès geològic. Des d'aquí retornem a l'esplanada per un altre camí, tot observant roques amb seccions d'ostres i corals que no poden veure's massa bé a l'interior de les escletxes.

Observant les argiles de la base de l'escull.

Secció d'un corall.

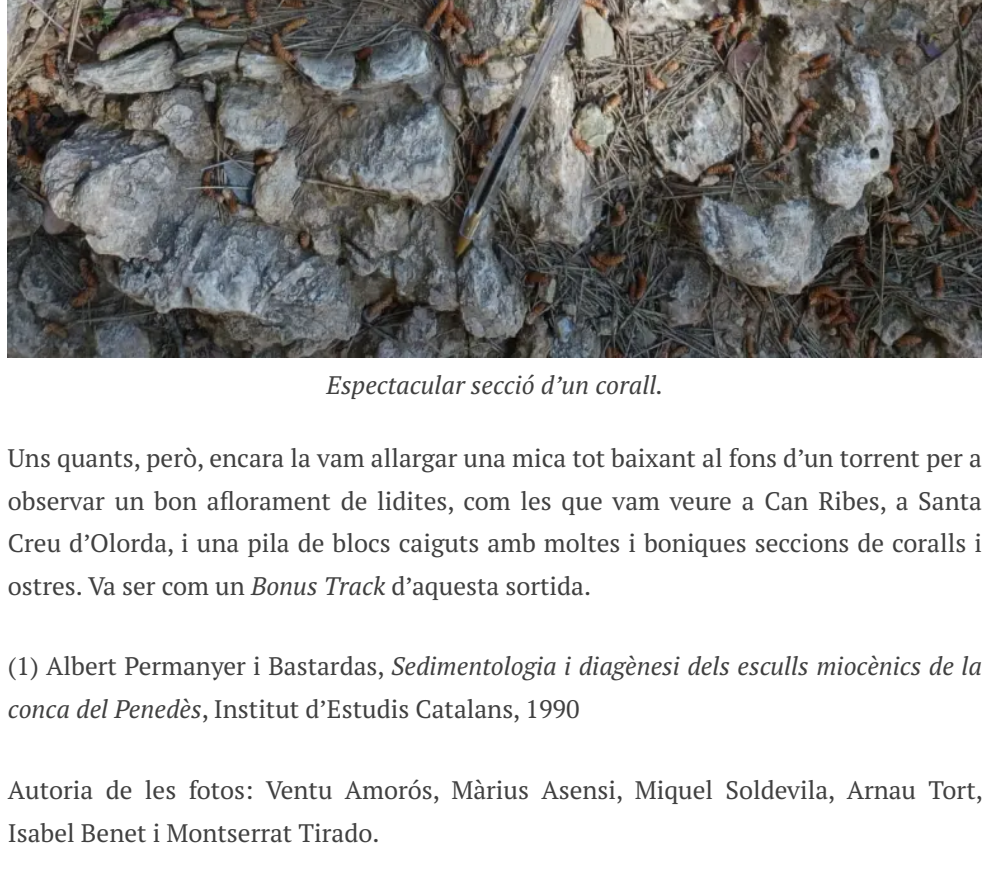
Fragment de corall molt recristallitzat.

Situats de nou a l'esplanada, continuem l'itinerari per la part superior de l'escull mentre alguns valents s'endinsen en una escletxa molt més estreta i difícil. El dia va avançant i el fred del matí ja és història. La roba d'abric comença a sobrar malgrat que les escletxes són un lloc força ombrívol.

Recurrent una escletxa més estreta.

Els que estem a la part superior, anem amb molt de compte de no posar el peu en alguna de les moltes petites esquerdes que s'amaguen entre la frondosa vegetació, on hi abunda el lentiscle (*Pistacia lentiscus*) i on també podem veure molts freres (*Orobancha sp.*), unes plantes paràsites subterrànies que fan uns flors molt semblants a les orquídies.

Observant les escletxes des del capdamunt de l'escull.

Lentiscle en flor.

Les flors d'un frare.

Quan ens reunim tots al capdamunt de l'escull, amb bones vistes sobre el poble del Papiol i el seu castell, aprofitem l'avingent per a fer-nos la foto de grup.

Fotogrup.

Continuem en direcció a ponent per un corriol ben estret per a penetrar en una de les escletxes més amples, anomenada popularment *La Rambla* perquè s'hi pot transitar sense massa embolics i on també s'hi practica l'escalada *Top Rope* d'alta dificultat en les seves parets lleugerament desplomades. Al seu interior hi creix un gran arbre que sembla un ledoner. Des d'aquí, sortim a la carretera que ens porta de nou al pàrquing on tenim els cotxes. Però així que estem fora de l'ombra de les escletxes, el sol ens cau com una llosa i ens quedem gairebé en màgica curta.

Penetrem a l'última escletxa practicable.

Reunits al voltant del gran arbre.

I com que ja és l'hora de dinar, aquí donem per finalitzada aquesta jornada de geologia de proximitat, tot acoïdant-nos fins a la propera sortida.

Espectacular secció d'un corall.

Uns quants, però, encara la vam allargar una mica tot baixant al fons d'un torrent per a observar un bon aflorament de lídies, com les que vam veure a Can Ribes, a Santa Creu d'Olorda, i una pila de blocs caiguts amb moltes i boniques seccions de corals i ostres. Va ser com un *Bonus Track* d'aquesta sortida.

(1) Albert Permanyer i Bastardas, *Sedimentologia i diagènes dels esculls miocènics de la conca del Penedès*, Institut d'Estudis Catalans, 1990

Autoria de les fotos: Ventu Amorós, Màrius Asensi, Miquel Soldevila, Arnau Tort, Isabel Benet i Montserrat Tirado.

Exposició de meteorits i tectites al
Museu de Ciències Naturals de
Granollers – 100 anys de planetaris

El passat 8 de maig es va inaugurar l'exposició **100 anys de planetaris** i la

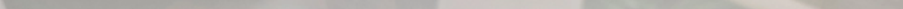

Els exemplars es troben disposats en dues vitrines on es poden veure nombrosos meteorits i algunes tectites. Tots són exemplars representatius de les diferents

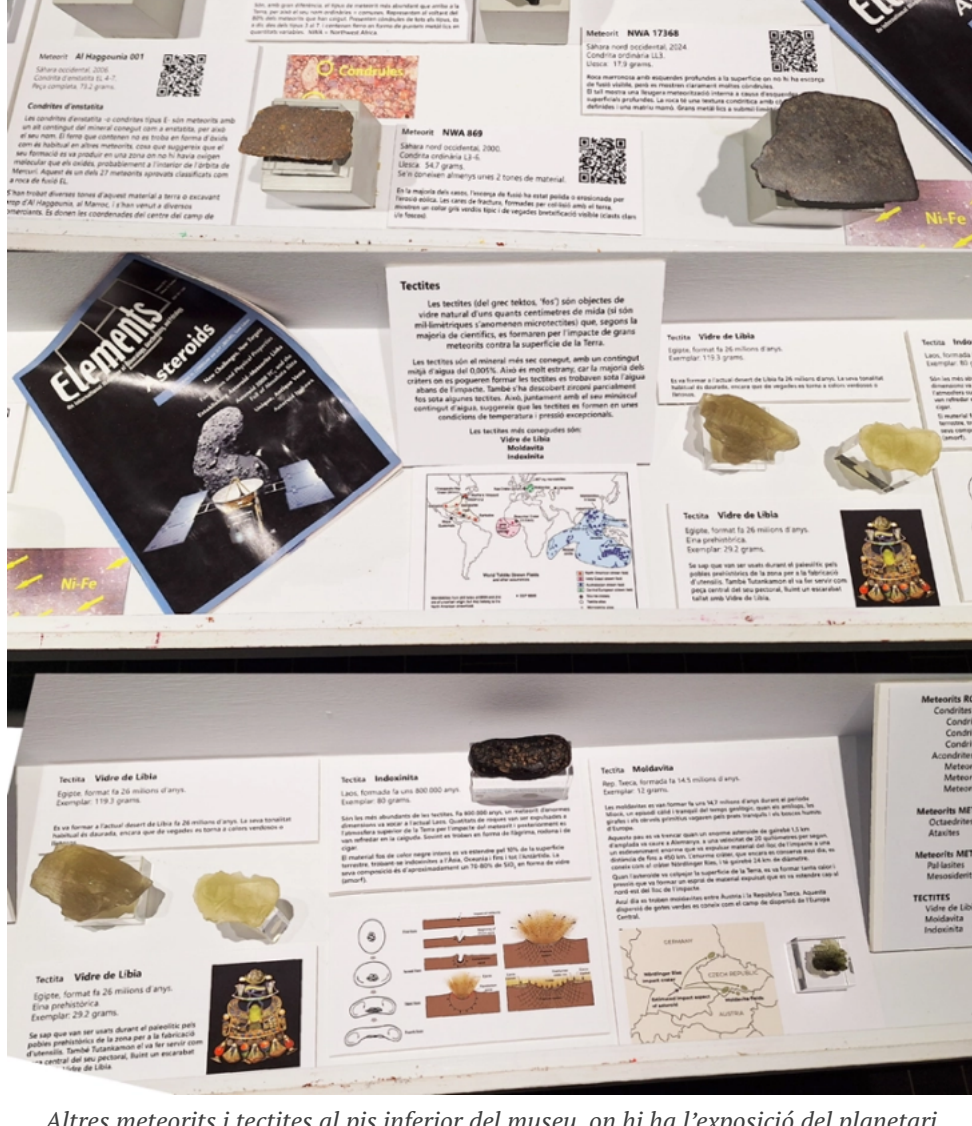
de cel” per a intentar explicar l’origen del nostre sistema solar i dels cossos que el formen i, per què no, de la vida.

les carbonàcies; i també meteorits d'origen lunar com el Bechar 007 i el Amgala 001, o de Vesta. Entre els metal·lorocosos destaquem les pal·lassites, amb els nuclis de peridot ben visibles del Sericho, o els rars mesosiderits. També hi ha diverses tectites que, tot i no ser meteorits, sí que han estat formades per l'impacte d'aquests.

Josué Sánchez i Joan Rosell just acabant el muntatge.

l que fa a l'exposició **100 anys de planetaris**, és la versió catalana de la impuls

del primer planetari al Deutsches Museum de Múnic. Des del començament dels temps, l'home ha estat fascinat pel cel estrellat i els secrets de l'Univers. El cel va baixar a la terra el 21 d'octubre del 1923, quan l'empresa Zeiss va presentar el primer projector per a planetaris, que es va convertir en la peça central del primer planetari, inaugurat al Deutsches Museum de Múnic el 7 de maig de 1925. Des del 1923 el planetari, així com el nostre coneixement sobre l'Univers, ha evolucionat: s'han construït telescopis gegants per a explorar els misteris de l'Univers; l'home ha aterrat a la Lluna i ha enviat sondes espacials al sistema solar...

Carles Schnabel, president de l'Agrup. Astronòmica de Sabadell davant un "antic" planetari emprat al Museu de la Ciència.

microorganismes que pululen en l'aigua de rius i basses de la zona de Granollers. Interessant treball per a gaudir visualment.

Les exposicions romandran obertes fins el 21 de setembre del 2025.

Germán Álvarez. Es tracta d'una exposició molt visual sobre la biologia, la distribució, la diversitat i l'ecologia dels esculls de corall actuals. Enllaça amb el seu passat, fa 570 milions d'anys, i la distribució dels jaciments de coralls fòssils a Catalunya a través de la col·lecció de coralls fòssils recol·lectats sobretot per a la realització de la seva tesi doctoral sobre Cnidaria fòssils de la conca d'Igualada. **Fins el 28 de setembre del 2025.**

XXXIII Premis Sants-Montjuïc: Premi al Reconeixement Col·lectiu per al GMC

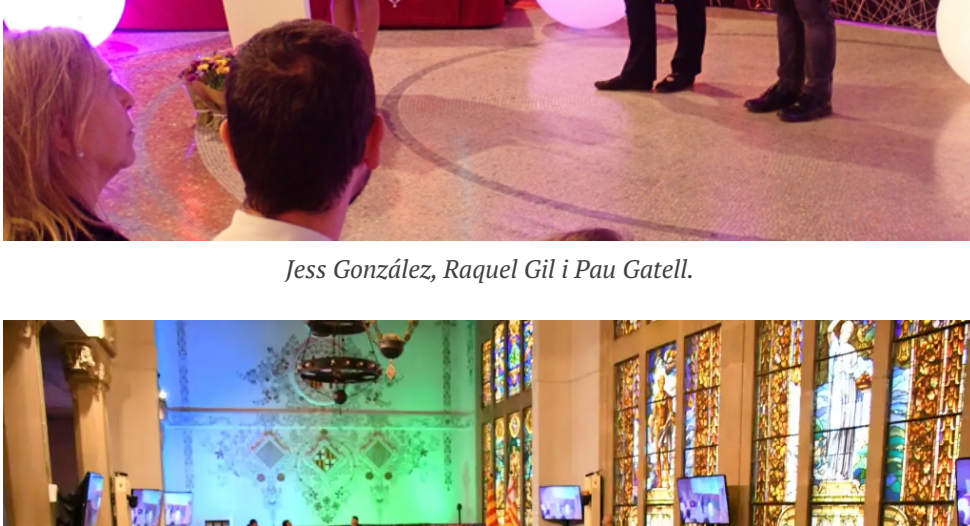
Redacció. - El districte de Sants-Montjuïc atorga anualment aquests premis per a reconèixer els mèrits d'una persona, una entitat o un col·lectiu per la seva dedicació i el seu compromís amb el territori i el seu veïnat.

En detall, els premis que s'atorguen són:

- Reconeixement a una persona rellevant del districte
- Reconeixement a una entitat o un col·lectiu
- Premi especial a la innovació
- Premi especial a la promoció del dret a l'educació

Els premis es van donar al **Saló de Plens del districte de Sants-Montjuïc** el **dilluns 19 de maig**. L'acte es va iniciar amb la presentació de tots els participants de la mà del periodista Pau Gatell, de Sants 3 Ràdio. La benvinguda oficial la va fer la presidenta del districte Jess González, acompanyada de la regidora del districte Raquel Gil.

Jess González, Raquel Gil i Pau Gatell.

Saló de Plens del districte de Sants-Montjuïc. Foto: Districte Sants-Montjuïc.

El premi a la modalitat al **reconeixement personal** va recaure en Josep Espín Morales, una figura destacada en el teixit associatiu del districte i que presideix la Federació d'Associacions, Entitats i Comissions d'Hostafrancs. El **Premi Especial a la promoció del dret a l'educació** es va donar al projecte *Segueixo estudiant*, del Secretariat de Sants, Hostafrancs i la Bordeta. La iniciativa dona suport als joves que, després de superar l'ESO, decideixen continuar els seus estudis. Finalment, el **Premi Especial a l'Educació**, es va lliurar al projecte *#FemHistòria – Descobrint la història viva d'Hostafrancs*, de la Federació d'Associacions, Entitats i Comissions d'Hostafrancs. Es tracta d'una iniciativa de divulgació que dona vida al passat del barri a través de continguts digitals, activitats participatives i accions al carrer.

Enguany, el Jurat dels Premis va decidir que el **Premi al Reconeixement Col·lectiu** s'atorgués al **Grup Mineralògic Català**. D'aquesta manera es va voler valorar els 50 anys de vida de l'entitat, el compromís del GMC amb la divulgació del món dels minerals i el patrimoni miner i mineralògic català, i com a entitat d'abast català i arrelada al barri de Sants (on va obrir la seva seu cap a l'any 1986). Al barri celebrem cada any dues edicions de la fira internacional MineralExpo, amb activitats, exposicions, conferències, tallers sobre minerals, etc. oberts al veïnat del barri i a totes aquelles persones interessades que ens visiten d'arreu del territori.

El guardó el va recollir el president Frederic Varela, acompanyat per diversos membres del GMC i en representació de tots els socis i sòcies de la nostra entitat. Varela va fer un petit discurs d'agraïment, on va destacar l'esforç que suposa gestionar i fer funcionar una entitat de la mida i la temàtica de la nostra, malgrat no tenir gaires ajudes externes i poques internes, i va convidar als assistents a acostar-se al Grup i a les activitats que fem al barri.

Frederic Varela fent el discurs. Foto: Districte Sants-Montjuïc.

Vam aprofitar també per obsequiar al districte amb un parell d'exemplars de minerals procedents de Montjuïc: un **jaspí** i una **pirita limonititzada**.

Entrega del premi. Foto: Districte Sants-Montjuïc.

Donació d'exemplars. Foto: Districte Sants-Montjuïc.

Tots i totes ens hem de sentir orgullosos de pertànyer a aquesta cinquantenària entitat, pionera de l'associacionisme mineralògic del país i que gràcies a l'esforç de molts continua i continuarà promovent l'estima per la natura, especialment pels minerals.

El vídeo de l'acte a [YOUTUBE](#) Minut 16:25

Premiats i representants de les entitats. Foto: Districte Sants-Montjuïc.

Foto: Districte Sants-Montjuïc.

Ja el tenim al local!!!

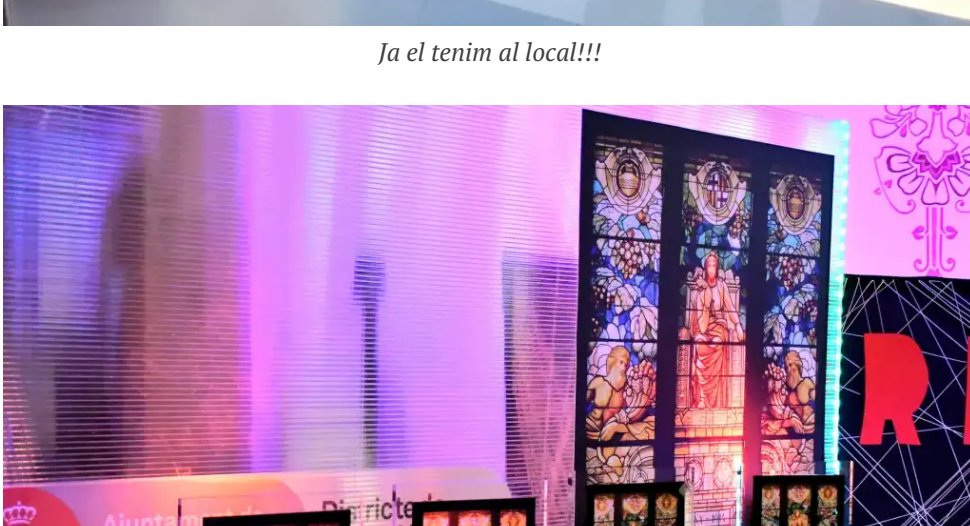

Foto: Districte Sants-Montjuïc.

1975
gmc
2025

Sortida del GMC a Uldemolins

Sortida del GMC a Uldemolins (10/5/2025)

Jorgina Jordà

El passat dissabte 10 de maig vam tornar a gaudir d'una nova visita a Uldemolins, un indret que mai deixa de sorprendre'ns. En aquesta ocasió, vam tenir el privilegi de comptar amb la companyia i el guiatge del nostre company Joan Carles Gavalda, gran coneixedor de la zona.

Foto grup.

Després d'una setmana de temps incert i amenaces de pluja, el cel ens va acabar regalant un dia serè amb alguns núvols que, tot i acompanyar-nos en certs moments, no van espantillar la jornada. Un cop reunits i saludats tots els assistents, vam posar rumb a les antigues escombreres del sector de la riera, a tocar del Molí del Pont. El bon ambient entre els assistents feia presagiar bones troballes i, realment, no ens va decebre. Aviat vam començar a trobar mostres de fluorita groga i, amb una mica més de sort, també de la menys habitual fluorita lila.

A més de la fluorita, remenant i amb una mica de paciència vam anar trobant exemplars de calcopirita, galena, esfalerita, quars i petites però estètiques rosetes de barita.

Antics terregalls del sector de la riera, a tocar del Molí del Pont.

Fluorita groga amb rosetes de barita.

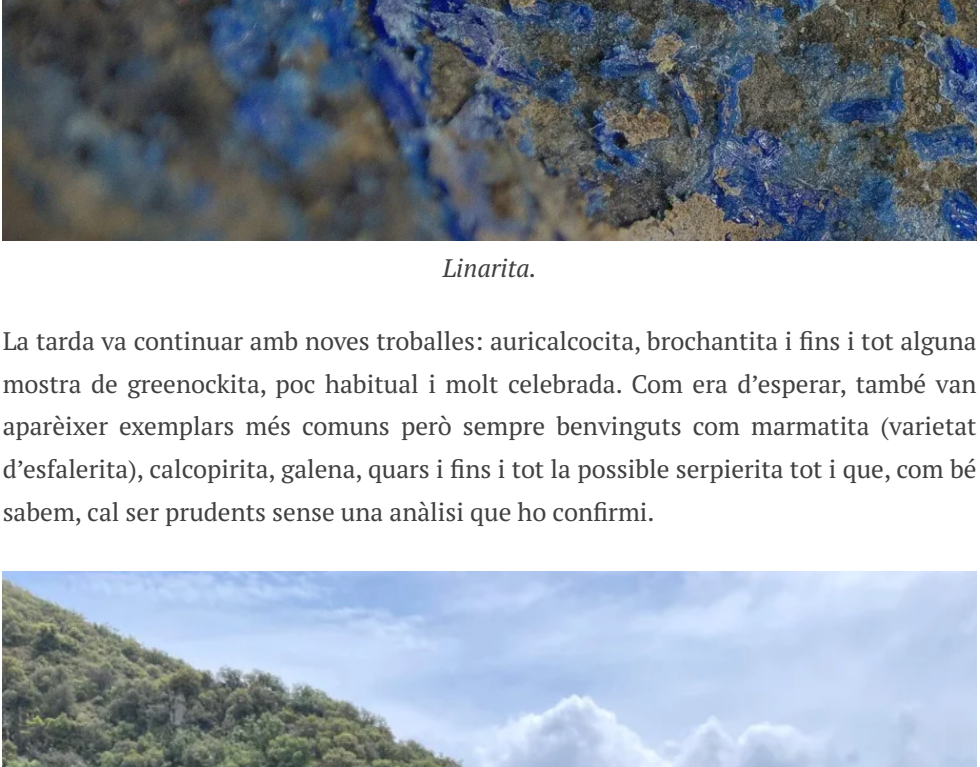
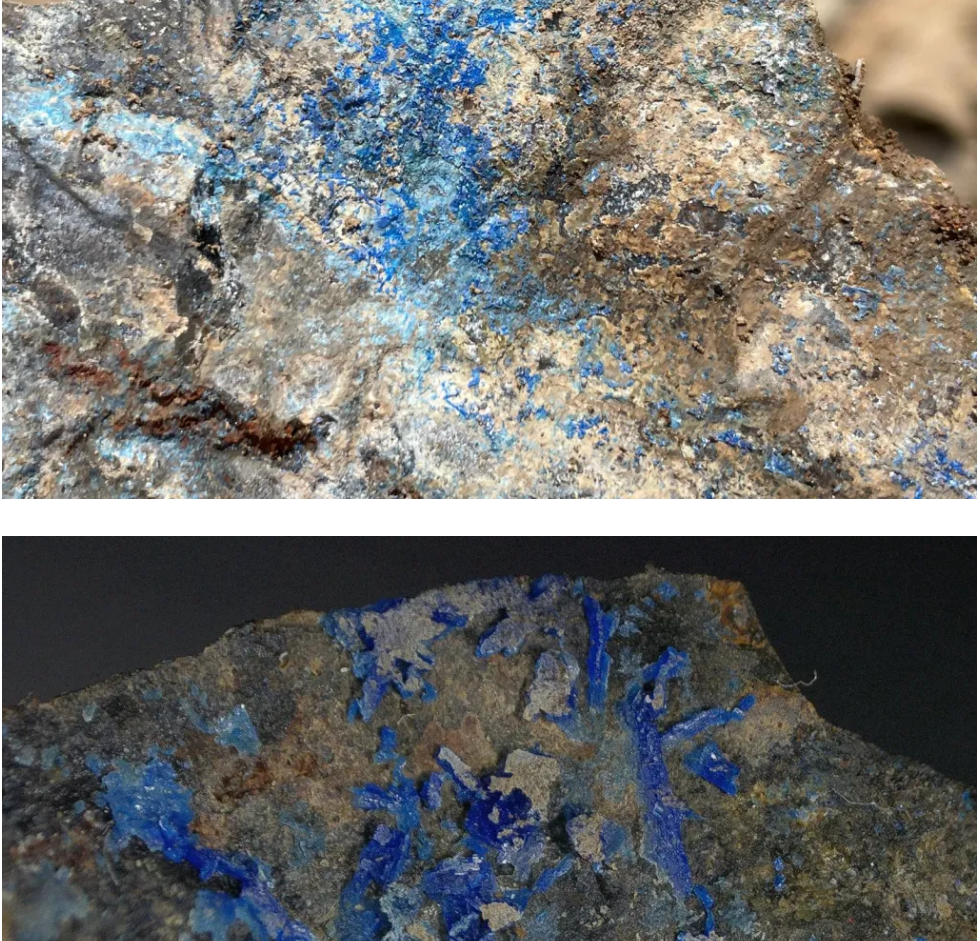
Fluorita lila.

Quan el grup va considerar que ja havia tret bon profit de la zona, vam marxar cap a les conegudes mines "San Antonio" i "Ampliación San Antonio", també conegudes com a mines del Mas del Bessó, encara dins del terme municipal d'Uldemolins. Alguns, entusiastes, es van llançar de seguida a remenar les escombreres, mentre altres vam preferir fer una pausa per a dinar i recuperar forces.

Mas del Bessó.

Amb les energies renovades, vam reprendre la cerca, aquesta vegada guiats per les valuoses indicacions d'en Joan Carles, que ens va mostrar les millors tècniques per a trobar la preuada linarita. No va trigar gaire la nostra companya Glòria a fer una troballa espectacular: una mostra magnífica d'aquest mineral blau intens que va arrencar exclamacions d'admiració i felicitacions espontànies. Fideles al nostre esperit de camaraderia, la Glòria va tenir el bonic gest de repartir part del seu tresor entre els qui volien endur-se'n una petita mostra per a la col·lecció.

Terregalls del Mas del Bessó.

Linarita.

La tarda va continuar amb noves troballes: auricalcocita, brochantita i fins i tot alguna mostra de greenockita, poc habitual i molt celebrada. Com era d'esperar, també van aparèixer exemplars més comuns però sempre benvinguts com marmatita (varietat d'esfalerita), calcopirita, galena, quars i fins i tot la possible serpierita tot i que, com bé sabem, cal ser prudents sense una anàlisi que ho confirmi.

Joan Carles.

Auricalcocita.

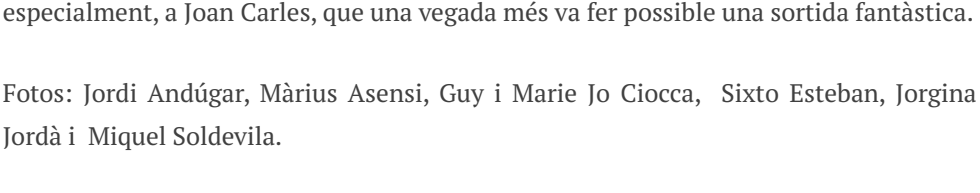
Brochantita.

A la part inferior de les escombreres, hi havia l'entrada d'una antiga galeria de ventilació. Encara s'hi podien veure els rails per on circulaven les vagonetes i algú va voler immortalitzar aquell tros d'història amb una fotografia.

Entrada d'una antiga galeria de ventilació.

Quan vam considerar que el dia ja ens havia donat tot el que podia oferir, vam posar punt final a la sortida amb una estona de conversa relaxada i un refresc compartit, posant el colofó a una bona jornada mineralògica.

Només em resta donar les gràcies a tothom per la bona companyia i, molt especialment, a Joan Carles, que una vegada més va fer possible una sortida fantàstica.

Fotos: Jordi Andúgar, Màrius Asensi, Guy i Marie Jo Ciocca, Sixto Esteban, Jorgina Jordà i Miquel Soldevila.